

28 -10- 2016
186 / 523 / 2016OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
PL 29 00023 VALTIONEUVOSTO

HAKEMUS valtionavustuksen saamiseksi, erityisavustus

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET
PB 29 00023 STATSRÅDET

ANSÖKAN om statsunderstöd, specialunderstöd

Haettava avustus / Understöd som sökas Erityisavustus korkeakouluille korkeakoulutuksen kehittämishankkeisiin		Päiväys / Datum 27.10.2016
Hakijan nimi / Sökandens namn (yhteisön rekisteröity nimi / registrerat namn på sammanslutning) Tampereen yliopisto	Nimityshenne / Namnförkortning TaY	
Hakijan kotikunta / Sökandens hemkommun Tampere	Hakijayhteisön Y-tunnus / Sam-manslutningens FO-nummer 0155668-4	PRH:n yhdistys-, säätö- tai kauppa-rekisterin rek.nro ja ensirek.pvm / Förenings-, stiftelse- eller handels- registrets reg.nr och första reg.dag (PRS)
Lähiosoite / Näradress Kalevantie 4		
Postinumero / Postnummer 33014	Sähköpostiosoite / E-postadress kirjaamo@uta.fi	
Postitoimipaikka / Postanstalt Tampereen yliopisto	Hakijan pankkitili / Sökandens bankkonto (IBAN / BIC) Danske Bank FI81 8919 9710 0008 56 DABAFIHH Nordea FI75 1146 3001 1123 22 NDEAFIHH	
Puhelin / Telefon Vaihde (03) 355 111	Työ / Tjänst	
Hakemuksen yhteyshenkilö ja yhteystiedot / Kontaktperson för ansökan och kontaktuppgifter Mikko Markkola	Sähköposti / E-postadress mikko.markkola@uta.fi	Puhelin / Telefon 050 532 9060
Internetsivut / Internetsidor http://www.uta.fi/		
Avustusta koskevat tiedot / Uppgifter som understödet		
Hakemuksen aihealue (ilmoituksesta tai hakuohjeista) / Ansökingens ämnesområde (från annons eller ansökningsanvisningar) Korkeakoulutuksen kehittämishankkeille suunnatun erityisavustuksen tarkoituksena on parantaa oppimisen, opetuksen ja ohjauksen laatua ja opiskelijälähtöisyyttä, edistää koulutuksen ja ympäröivän yhteiskunnan vuorovaikutusta, lisätä korkeakoulujen välistä jatkuvaa yhteistyötä sekä uudistaa toimintatapoja ja oppimisympäristöjä.		
Käyttötarkoitus / Användningsändamål Ristiinopiskelun kehittäminen ¹		
Haettava summa euroina / Belopp som söks i euro 1559063 €		
Avustuksen suunniteltu käyttöaika / Ansökt användningstid 1.2.2017—31.12.2018		
Toimintayksikkö- / Aliorganisaatio / Verksamhetsenhet / Underorganisation Tampereen yliopisto ²		

¹ Anna hakemukselle nimi, joka kuvaa avustuksen käyttötarkoitusta. / Ge ett namn som beskriver projektets användningsändamål i korthet.² Toimintayksikkö, aliorganisaatio tms, jonka toimintaan avustusta haetaan. / Den verksamhetsenhet, underorganisation e.d. vars verksamhet understödet söks för.

Hankesuunnitelma / Uppgifter om projektet

Tarvekuvaus / Behovsbeskrivning

Opetus- ja koulutusyhteistyö sekä siihen liittyvä opiskelijoiden sujuva liikkuvuus korkeakoulujen välillä on yksi tunnistetuista korkeakoulusektorin tietojärjestelmiin kohdistuvista keskeisistä kehittämiskohteista. Yliopisto- ja ammattikorkeakoulusektorien sisällä on ollut alakohtaista yhteistyötä jo vuosien ajan, minkä lisäksi tällä alueella on tuoreitakin avauksia. Myös yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välille on syntynyt yhteistyötä ja alueellinen yhteistyö vaikuttaa lisääntyvän seuraavien vuosien aikana merkittävästi.

OKM käynnisti keskustelun Opetus- ja koulutusyhteistyöhön liittyvästä tietojärjestelmien yhteentoimivuuden kehittämisestä ja arkkitehtuurityöstä lähettämällä korkeakoulusektorin tietojärjestelmäkonsortioille ja -yhtiöille asiaa koskevan muistion (IH/OKM/KTPO/KÄR 31.5.2015) kommentteille kesällä 2016. Yleinen tavoite esitetään muistiossa seuraavasti: "Luodaan hallinnollisesti yksinkertainen tapa saada muiden korkeakoulujen opinnot osaksi tutkintoa, ja ohjataan korkeakoulut kehittämään tämän edellyttämiä tietojärjestelmien välisiä kytkentöjä ja yhteisiä tietovarantoja."

Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Tampereen yliopisto ovat käynnistäneet yhteisen hankkeen valmistelun ministeriön asettaman tavoitteen saavuttamiseksi. Hankkeen lähtökohtana ja tavoitteena on tukea korkeakoulujen yhteistyötä opetuksessa ja opiskelussa toteuttamalla (tausta)järjestelmäriippumaton, valtakunnallinen ristiinopiskelumalli ja -järjestelmä.

Kuten OKM:n muistiossa todetaan, järjestelmien ja toimintojen välistä yhteentoimivuutta on edistetty sektorilla pitkään. Esimerkiksi Haka-kirjautuminen, opetuksen ja koulutuksen kokonaisarkkitehtuurityö, Opintopolku sekä korkeakoulujen valtakunnallinen tietovaranto (Virta) ovat esimerkkejä kansallisista, kaikille yhteisistä palveluista, jotka jo edistävät osaltaan korkeakoulusektorin toimijoiden välistä yhteistyötä. Edellä mainittujen lisäksi korkeakoulusektorilla on konsortioita/yhteenliittymiä, jotka toteuttavat uusia opintohallinnon tietojärjestelmiä jäsenistönsä käyttöön.

Kansallisen ristiinopiskelupalvelun kehittämisen tarve perustuu siihen, että jo olemassa olevat järjestelmät toimisivat kokonaisuutena nykyistä paremmin ja tukisivat samalla korkeakoulujen välisen yhteistyön syventymistä. Lisäksi korkeakoulut ovat tunnustaneet tarpeen kehittää yhteistyön prosesseja ja yhteistä järjestelmätukea kansallisen opiskelijaliikkuvuuden saralla edelleen. Korkeakoulut ovatkin jo toteuttaneet paikallisia ristiinopiskelun tuen ratkaisuja, joita tullaan hyödyntämään myös tämän hankkeen määrittelyissä ja soveltuvin osin teknisessä toteuttamisessa.

Muistion mukaan korkeakoulujen välinen opetus- ja koulutusyhteistyö edellyttää tiivistetysti

1. Korkeakoulun omasta toimintapolitiikasta ja toisaalta toisaalta yhteistyöstä päättämistä suhteessa toisten korkeakoulujen opiskelijoiden osallistumiseen ja/tai opetussuunnitelmatyön yhteensovittamista korkeakoulujen välillä työnjaon mahdollistamiseksi.
2. Yhteentoimivia hallinnollisia järjestelmiä ja hallinnon prosesseja sekä muuta yhteentoimivaa teknistä infrastruktuuria.
3. Pedagogisen käytäntöjen luomista tai soveltamista yhteistyössä järjestettävään koulutukseen ja henkilöstön osaamisen varmistamista tähän liittyen

Joillain aloilla opetusyhteistyötä on tehty pitkään (mm. yliopistoissa sosiaalityö ja psykologia) ja joillain aloilla sitä ollaan rakentamassa (ammattikorkeakoulujen ICT-alan yhteistyö ja toisaalta kauppakorkeakoulujen yhteistyö). Toisaalta esimerkiksi ammattikorkeakoulut ovat sopineet yhteisestä kesäopintotarjonnasta (<http://summersemester.fi>). Tällä hankkeella vastataan erityisesti muistiossa esitettyihin edellytyksiin 1. ja 2.

Tavoitteet / Mål

Valtakunnallisessa ristiinopiskeluhankkeessa toteutetaan valtakunnallinen, korkeakouluille yhteinen ristiinopiskelun malli ja järjestelmäkokonaisuus ja tietojärjestelmäratkaisu sen tukemiseksi. Hankkeella tuetaan hallituksen osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeen 3 Nopeutetaan siirtymistä työelämään toteutumista. Kärkihankkeen tavoitteena on, että nuoret siirtyvät aiempaa nopeammin toiselta asteelta korkeakouluopintoihin ja opinnoista työelämään. Opintojen suorittamista edistetään joustavin opintopoluin sekä työn teon ja opiskelun yhteensovittamista helpottamalla. Ristiinopiskeluhanke tukee hallituksen kärkihankkeen 3 tavoitteita seuraavasti:

"Uudistetaan oppimisympäristöjä (ml. digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen oppimisessa ja koulutustarjonnassa) sekä parannetaan oppimista ja opetusta tukevien tietojärjestelmien yhteentoimivuutta ja yhteiskäyttöä." (Tämä on hankkeen ensisijainen painopistealue)

Hankkeessa toteutetaan tekniset ratkaisut, jotka ovat kaikkien korkeakoulujen hyödynnettävissä taustajärjestelmistä riippumatta. Yhteentoimivuutta parantamalla rakennetaan järjestelmätuki, joko kattaa koko opiskelun tukiprosessin sekä kotikorkeakoulun että kohdekorkeakoulun ristiinopiskelun edellyttävien toimenpiteiden osalta. Näin mahdollistetaan laajentuva yhteistyö korkeakoulujen välillä ilman henkilötyövoiman lisäämistarvetta ja käsityönä tehtäviä työvaiheita. Opiskelijavolyymien kasvamisesta aiheutuvat tarpeet mahdollisiin lisäopetusresursseihin arvioidaan myöhemmin kunkin korkeakoulun toimesta. Yksi keskeisistä tavoitteista on, että opiskelija saa järjestelmästä ajantasaisen ja oikean tiedon opintojen tarjonta- ja ilmoittautumistiedoista. Toteutuksen järjestäjän näkökulmasta on tärkeää, että opiskelija voidaan hyväksyä ja lisätä opinnoille joustavasti kunkin korkeakoulun etusijajärjestyksen mukaisesti, ja että opiskelijan tiedot siirtyvät ilmoittautumistietojen yhteydessä kohdekorkeakoulun järjestelmiin.

"Kehitetään joustavia opintopolkuja ja ympärivuotista opiskelua, edistetään opiskelijahyvinvointia ja esteettömyyttä, kehitetään korkeakoulujen henkilöstön osaamista sekä luodaan pysyviä toimintamalleja opiskelijoille suunnattuun tukeen ja ohjaukseen."

Toteuttamalla ristiinopiskeluprosesseja koskevat yhteiset toimintamallit ja järjestelmäratkaisu, saadaan laajennettua opiskelijan opiskelumahdollisuuksia sekä sisällöllisesti että opintojen etenemisen kannalta. Opiskelijan mahdollisuus suunnitella ja suorittaa työelämävalmiuksien kannalta relevantti tutkinto lisääntyy, kun hän voi hyödyntää aiempaa laajemmin toisten korkeakoulujen opintotarjontaa. Samanaikaisesti opiskelijan mahdollisuudet aikatauluttaa opintonsa joustavammin lisääntyvät, kun vaihtoehtoisten opintojen tarjonta lisääntyy ja niiden suoritustavat monipuolistuvat.

³ Miksi hanke on tarpeellista toteuttaa? Miten tarve on selvitetty? / Varför måste projektet genomföras? Hur har behovet utretts?

Hankkeen osana toteutettava paikkakuntariippumaton sähköinen tenttiminen tukee opintojen suorittamisen joustavuutta merkittävästi: hankekaudella suunnitellaan uusi malli yhteiskäyttöisille Exam-tenttiakvaarioille ja tuetaan niiden käyttöönottoa. Tenttiakvaarioiden myötä opiskelijat voivat suorittaa opintoja korkeakoulu- ja paikkakuntariippumattomasti. Ammattikorkeakoulusektorilla on jo kiinnitetty huomiota kesäopintojen joustavampaan järjestämiseen. Järjestelyllä pyritään tukemaan opiskelijoiden ympärivuotista opiskelua ja tarjoamaan jatkuvasti ajantasainen tieto opinnoista ja niiden etenemisestä niin opiskelijan kotikorkeakoulussa kuin kohdekorkeakoulussakin.

"Lisätään korkeakoulujen yhteistä koulutustarjontaa ja tähän liittyvää yhteistyötä sekä selkiytetään korkeakoulutuksen työnjakoa. Vahvistetaan korkeakouluopiskelijoiden työelämä- ja yrittäjyysvalmiuksia sekä korkeakouluopetuksen ja tutkimustoiminnan välistä yhteistyötä."

Hankekaudella laaditaan kattavat mallit, joiden avulla korkeakoulujen ristiinopiskelun yhteistyön eri muotoja pystytään tukemaan (mm. yhteiset koulutukset, opetussuunnitelmayhteistyö, joustava valinnaisten opintojen suorittaminen). Samalla luodaan eri opiskelijaliikkuvuuden mahdollistavat sopimusohjat eri yhteistyömuodoille. Tavoitteena on samalla luopua vanhentuneista käytännöistä ja järjestelmistä. Tavoite on, että yhteisten toimintamallien, sopimusten ja prosessien myötä korkeakoulujen välinen sisällöllinen ja hallinnollinen yhteistyö tehostuu. Yhteistyön tiivistymisen myötä opiskelijoiden kynnys hakeutua häntä kiinnostaviin opintoihin madaltuu tarjonnan ollessa saatavilla aiempaa helpommin.⁴

Toteutustapa / Genomförande

Kansallinen ristiinopiskeluhanke jakautuu seuraaviin osaprojekteihin, joiden toiminnalliset tavoitteet on kuvattu seuraavasti:

A. Kansallisen ristiinopiskelun tuki

- A1. Opiskelija voi tutustua ristiinopiskeltaviin opintoihin, jotka ovat hänelle tarjolla
- A2. Korkeakouluilla on käytettävissään yhteismittallinen tapa käsitellä ristiinopiskelun yhteenliittymien opintotarjontaa (prosessi- ja sopimusmallit, yhteisen palvelun tekninen toteutus)
- A3. Opiskelija pystyy hakeutumaan tai ilmoittautumaan ristiinopiskeltaville opinnoille
- A4. Opiskelijan suoritustiedot voidaan siirtää (kotikorkeakoulun) suoritusrekisteriin
- A5. Korkeakoulut voivat hyödyntää yhdenmukaista ristiinopiskelusta saatavaa raportointi- ja tilastointitietoa

Hankekauden aikana otetaan kantaa, missä tarjonta näytetään. Lähtökohtaisesti se voidaan esittää useammassa paikassa, kuten hopsissa tai erillisessä portaalissa. Toteutuksessa huomioidaan erilaiset ristiinopiskelun muodot, kuten ops-yhteistyö ja valinnaisten opintojen tarjonta (ks. lisätietoja hankevalmistelun wiki-sivulta Ristiinopiskelun muodot).

B. Yhteiskäyttöisten tenttiakvaarioiden käyttöönotto

- B1. Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa opintoja tenttiakvaariossa korkeakoulu- ja paikkakuntariippumattomasti (Exam)
- B2. Korkeakoulujen yhteiskäyttöisten tenttiakvaarioiden käyttöönottoa tuetaan alueellisilla piloteilla.

Pilotteihin valittavat alueet valitaan hankekauden alussa.

C. Ristiinopiskelun pilotoinnin tuki

- C1. Korkeakoulujen ristiinopiskelupalvelun käyttöönottoa tuetaan alueellisilla, ala- tai teemakohtaisilla piloteilla Pilotteihin valittavat alueet, alat- tai teemat valitaan hankekauden alussa.

Hankekokonaisuudessa toteutettavat ominaisuudet suunnitellaan, priorisoidaan ja projektoidaan toteutettaviksi kokonaisuusiksi hankekauden alussa. Samassa yhteydessä määritellään ja suunnitellaan keskeiset tekniset ratkaisut sekä laaditaan niiden tarkempi toteutusaikataulu. Järjestelmäkehitys kohdistuu kahteen osuuteen: integraatioihin ja tiedonvälitysratkaisuihin eri palveluiden välillä sekä sovelluskehitykseen, jossa toteutetaan ristiinopiskelussa tarvittavat toimintalogiikkaa sisältävät palvelut. Ristiinopiskeluprosessiin on jo olemassaolevia, paikallisia ratkaisuja, joita on sovittu hyödynnettäväksi kansallisen järjestelmän suunnittelu- ja kehitystyössä mahdollisuuksien mukaan.

Rahoituksella toteutetaan palvelukokonaisuudessa korkeakouluille yhteinen osuus. Suoraan korkeakoulukohtaisiin taustajärjestelmiin tehtävä sovelluskehitys kuuluu korkeakoulujen omarahoitusosuuteen. Ristiinopiskelupalvelun suunnittelussa ja toteutuksessa selvitetään myös EU-tason suositusten ja yhteistyön tulosten hyödyntämistä (esim EMREX-hanke). Palveluälyä teknologiaa hyödyntämällä hankkeessa toteutettavat palvelut ja ratkaisut voidaan saada korkeakoulujen käytettäväksi osaratkaisuuina jo hankekaudella.

Hankkeessa toteutettava ratkaisu suunnitellaan ja toteutetaan siten, että ristiinopiskelun tarjottavien opintojen tarkastelu, hakeutuminen ja tietojen liikkuminen organisaatioiden välillä prosessin eri vaiheissa on mahdollista sekä keskitettyä verkkopalvelua että korkeakoulujen omia järjestelmiä hyödyntäen. Pilottien tuki -osaprojektin C tavoitteena on tukea myös muutamien käytännön pilottien järjestämistä joko alueellisesti tai ala-/teemakohtaisesti. Pilotoinnin tuella voidaan vauhdittaa tulosten hyödyntämistä systemaattisesti jo hankekauden aikana.

Eri vaiheissa otetaan huomioon ainakin seuraavat prosessien tukeen liittyvät näkökulmat:

- Virta-raportoinnin kehittäminen (esim. hyväksiluvun käytännöt)
- Ristiinopiskelusta tuotettavien tilastojen ja raporttien kehittäminen (toiminnanohjaus)
- Haka-kirjautumisen kehittäminen tukemaan sujuvaa opiskelua: opiskelija voi käyttää kotikorkeakoulunsa tunnuksia kirjautuessaan vierailijakorkeakoulun opiskelua tukeviin järjestelmiin (kurssi-ilmoittautumisjärjestelmät, oppimisympäristöt yms)
- Koulutusasteriippumattomuuden suunnitteluun varautumisen mahdollisuus (esim. opintopolkuyhteys, eri kirjautumistavat, opiskelumahdollisuudet toisen asteen opiskelijoille)
- Oikeus opiskella toisen korkeakoulun opintoja voi syntyä korkeakoulujen väliseen sopimukseen tai opiskeluoikeuteen perustuen
- Yhteisten sanastojen hyödyntäminen (mm. oksa-sanasto)
- Kansallisen korkeakouluhallinnon ja opetuksen viitearkkitehtuuri
- Oppijanumeron nykyistä laajempi hyödyntäminen (oppijanumerorekisterin kehittäminen)

⁴ Mitkä ovat hankkeelle asetetut tavoitteet ja miten ne vastaavat hakuilmoituksessa esitettyjä avustuksen tavoitteita? / Vilka mål har projektet och hur motsvarar de målen för understödet som angetts i utlysningen?

- Opiskeluvoimavarojen asianmukainen käsittely

Hankkeen toteuttamiseksi perustetaan projektiorganisaatio, jolla on ohjausryhmä sekä projektiryhmä. Hankkeen tueksi organisoidaan asiantuntija- ja sidosryhmäyhteistyötä (tarkemmin kohdissa Muut keskeiset yhteistyötahot ja Tulokset ja vaikutukset).

Hankkeen projektiryhmä sisältää seuraavia osa-aikaisia tehtäviä:

- Ristiinopiskeluprosessin asiantuntijuus
  - opetussuunnitelmatyö
  - opintohallinto
  - opiskelijapalvelut
- Ristiinopiskelupilotoinnin käytännön tuki
- Hankkeen tuki, viestintä ja sidosryhmäyhteistyö
- Sähköisen tenttipalvelun asiantuntijuus ja pilotoinnin tuki (tenttiprosessi, tilajärjestelyt, Exam-palvelu)
- Tekninen asiantuntijuus
  - integraatiot
  - opintohallinnon järjestelmät

Projektiryhmän jäsenet sovitaan henkilötasolla projektiin organisoitumisen yhteydessä. Projektiryhmä muodostetaan siten, että varmistetaan jokaisen keskeisen ekosysteemin (Peppi-konsortio, Funidata Oy, Exam-konsortio, Oodi-konsortio) asiantuntijuus. Lisäksi, rahoituksen saajat käyttävät tarvittaessa kolmansien osapuolten palveluita hankkeessa, hankintalain . Hankkeen edistymistä seurataan hankkeen ohjausryhmän toimesta erikseen määriteltävillä katselmointi- ja laatukriteereillä. Hankkeelle asetetaan projektisuunnitelmassa kustannus-, aikataulu- ja laatuolosuhteet, joita arvioidaan säännöllisesti sekä projektipäällikön että ohjausryhmän toimesta. ⁵

Haetaanko avustusta usean yhteisön yhteiseen hankkeeseen? / Söks understödet för ett gemensamt projekt för flera sammanslutningar?
Kyllä / Ja Ei / Nej

Yhteistyötahot / Samarbetsparter

Tampereen yliopisto toimii hankkeessa hakijayhteisönä ja vastaa hankkeen taloudenhoidon ja hallinnon järjestämisestä asianmukaisesti sekä avustuksen osien siirtämisestä muille osapuolille hankkeen toteuttamista varten. Henkilöresursseja hankkeen toteuttamiseen osoittavat ainakin Metropolia Ammattikorkeakoulu, Tampereen yliopisto ja Jyväskylän yliopisto. Hankkeen projektipäällikkövastuu on Tampereen yliopistolla. Metropolia Ammattikorkeakoulu vastaa ristiinopiskeluprosessin erityisasiantuntijuudesta projektissa. Jyväskylän yliopisto vastaa hankkeessa sähköisen tenttipalvelun asiantuntijuudesta ja pilotoinnin tuesta. Hankehakemuksessa projektiin sitoutuneet organisaatiot sopivat muista projektiin liittyvistä tehtävistä ja vastuunjaosta yhteisesti projektiin organisoitumisen yhteydessä.

Kansallisen ristiinopiskelupalvelun kehittämishankkeen valmistelussa on ollut mukana korkeakouluja keskeisistä tietojärjestelmäkonsortioista ja -yhteistyöliittymistä (Peppi-konsortio, Funidata Oy, Exam-konsortio, Oodi-konsortio). Projektiryhmä muodostetaan siten, että varmistetaan jokaisen keskeisen ekosysteemin (Peppi-konsortio, Funidata Oy, Exam-konsortio, Oodi-konsortio) asiantuntijuus. Rahoituksen saajat käyttävät tarvittaessa kolmansien osapuolten palveluita hankkeessa. Kaikissa hankkeeseen liittyvissä hankinnoissa noudatetaan hankintalakea.

Kun hankkeen toteuttamiseen osallistuvia korkeakouluja täydennetään projektin organisoitumisvaiheessa, avustusta käyttävien korkeakoulujen kanssa tehdään vastaava sopimus erityisavustuksen ehtoihin sitoutumisesta, kuin hakuvaiheessa nimettyjen korkeakoulujen kanssa on tehty. ⁶

Muut keskeiset yhteistyökumppanit / Övriga centrala samarbetsparter

CSC on ilmaissut tahtonsa olla yhteistyössä hankkeen kanssa kehittämällä kansallisia palveluitaan, kuten Ekstra-Vipusta, Virta-raportointia ja Haka-kirjautumista, hankkeen tavoitteiden mukaisiksi.

Hankkeen keskeisiä yhteistyökumppaneita yhteisten toimintamallien ja sopimusten valmistelussa sekä ristiinopiskeluun että yhteiskäyttöisten tenttitilojen käyttöön liittyvissä asioissa ovat yliopistojen Oha-forum sekä ammattikorkeakoulujen opintohallinnon verkosto amk-OHA, Synergiaryhmä sekä EXAM-konsortio. Kehitettävien teknisten ratkaisujen osalta tiedotetaan hankkeesta korkeakoulujen tietohallintojohtajien verkostoa: Suomen yliopistojen IT-johtajien verkostoa (FUCIO) ja ammattikorkeakoulujen tietohallintojohtajien verkostoa (AAPA). Opetushallituksen kanssa tehdään yhteistyötä opintopolkuun ja toiseen asteeseen liittyvissä asioissa.

Hankkeen edistymisestä ja tuloksista tiedotetaan muita kansallisia hankkeita hankekauden alussa määriteltävällä tavalla ja samalla seurataan muiden hankkeiden edistymistä. Ristiinopiskeluhankkeella on tärkeä yhteys esimerkiksi Kansallisesti yhteentoimiva ja prosessitehokas opiskelun ja opetuksen järjestelmätiimi -hankkeeseen, jossa selvitetään yhtä ratkaisumallia opintotietopalvelun ja opintosuunnitelman käytölle myös ristiinopiskeluun liittyen. ⁷

Kohderyhmä / Målgrupp

Hankkeen kohderyhminä ovat opiskelijat, korkeakoulupalveluiden (opintohallinto) edustajat sekä opettajat.

Hankkeen yhtenä keskeisenä tavoitteena on edistää opiskelijoiden opiskelun sujuvuutta: hakeutuminen toisen korkeakoulun opinnoille on

⁵ Miten hanke toteutetaan? Mitä toimenpiteitä tai vaiheita hankkeeseen sisältyy? Onko hanke osa isompaa hankekokonaisuutta? Mitä osahankkeita hankekokonaisuuteen kuuluu? / Hur genomförs projektet? Vilka åtgärder eller skeden ingår i projektet? Är projektet en del av en större projekthelhet? Vilka delprojekt ingår i projekthelheten?

⁶ Jos avustusta haetaan usean yhteisön yhteiseen hankkeeseen, nimetään yksi näistä hakemusta hallinnoivaksi. Hallinnoiva yhteisö hakee avustusta ja vastaa avustuksen käytöstä, mahdollisesta takaisinmaksusta ja selvityksen antamisesta opetus- ja kulttuuriministeriölle. Hakemukseen tulee liittää osallistuvien yhteisöjen tekemä sopimus työn- ja vastuunjaon periaatteista sekä avustuksen käytöstä ja siihen liittyvistä vastuista. / Om understöd söks för ett gemensamt projekt för flera instanser, anges en av dessa som ansvarig för ansökan. Den ansvariga instansen söker understödet och svarar för användningen av understödet, eventuell återbetalning och redovisning till undervisnings- och kulturministeriet. Till ansökan ska fogas ett avtal mellan de deltagande instanserna om principerna för arbets- och ansvarsfördelningen samt om användningen av understödet och ansvar i anknytning till det.

⁷ Kuvaile yhteistyökumppaneiden roolia ja työnjakoa. / Beskriv samarbetsparternas roll och arbetsfördelning.

helppoa, vaivatonta ja tapahtuu aina samojen prosessien mukaisesti riippumatta siitä, minkä korkeakoulun opinnoille opiskelija hakeutuu. Toisaalta yhteinen "ristiinopiskelutarjotin" tuo näkyville kaikki opiskelijan opintomahdollisuudet, mikä taas mahdollistaa entistä sujuvampaa opintojen suorittamisen ja tukee hallituksen ympärivuotisen opiskelun tavoitetta. Sähköisen prosessin myötä tällä hetkellä käytössä olevat, esimerkiksi tulostettavia paperilomakkeita edellyttävät toimintatavat poistuvat ja prosessit sujuvoituvat. Yhteiskäyttöisten tenttiakvaarioiden avulla opiskelija voi suorittaa sähköisesti suoritettavia tenttejä korkeakoulu- ja paikkakuntariippumattomasti.

Korkeakoulupalveluiden (opintohallinto) näkökulmasta yhteisen ristiinopiskelumallin- ja järjestelmän toteuttaminen tarkoittaa ennen kaikkea prosessin sähköistymistä ja automatisoitumista. Manuaaliset työvaiheet vähentyvät ja yhdenmukaistuvat nykyisistä toimintatavoista, mikä mahdollistaa nykyistä suurempien opiskelijamassojen liikkuvuuden tukemisen ilman työvoiman lisäämistä. Samalla opettajat voivat keskittyä sisällöllisiin asioihin ja opetuksen kehittämiseen, kun opettajaresursseja ei tarvitse kohdentaa manuaalisiin työvaiheisiin.

Hankkeen kohderyhmänä on myös "koko korkeakoulusektori"; verkko-opetuksella ja yhteistyössä järjestettävällä opetuksella voidaan saavuttaa hyötyjä koulutuksen laadun ja resurssien tehokkaan käytön kannalta. Opetuksen ja opiskelun tuen ja hallinnon tietojärjestelmien yhteentoimivuuden ja opintohallinnon kehittäminen luo yhteistyölle edellytyksiä.⁸

Aikataulu / Tidsplan

Alla on kuvattu hankkeen karkean tason aikataulutus tehtäväkokonaisuuksittain (suluissa lisätieto vaiheesta). Vaiheet ja toteutettavat ominaisuudet täsmennetään hankekauden alussa.

1. Projektin organisoituminen, 2017 Q1 (Projektin organisoituminen kuuluu omarahoitusosuuden piiriin.)
2. Projektisuunnitelman laatiminen, 2017 Q1 - Q2. (Projektisuunnitelmat laaditaan sekä pääprojektille (hankekokonaisuus) että osaprojekteille.)
3. Kansallisen ristiinopiskelun tuen kehittäminen (vaihe 1.), vuosi 2017. (Toimintamallit, käytännöt, kokonaisarkkitehtuuriratkaisut, järjestelmäratkaisun suunnittelu, määrittely ja teknisen toteuttamisen aloittaminen.)
4. Kansallisen ristiinopiskelun tuen kehittäminen (vaihe 2.), 2017 Q4 - vuosi 2018. (Toimintojen laajentaminen priorisoituihin, pääasiallisiin yhteistyön käyttötapauksiin, yhteisen palvelumallin rakentaminen yhteisille osajärjestelmille, integraatioiden tuki.)
5. Yhteiskäyttöisten tenttiakvaarioiden käyttöönotto, vuosi 2017. (Toimintamalleista sopiminen ja sopimusten laatiminen.)
6. Yhteiskäyttöisten tenttiakvaarioiden käyttöönotto, 2017 Q4 - 2018. (Integraatiosuunnitelmat, yhteiskäyttöisten tenttiakvaarioiden valmistelu)⁹

Tulokset ja vaikutukset / Resultat och verkningar

Hankkeen tuloksia ovat:

- Ristiinopiskelun järjestelmätuki pääasiallisiin ristiinopiskelun muotoihin. Tarkemmin tämä koostuu seuraavista osa-alueista:

1) Yhteinen kehitettävä integraatorratkaisu tietojen välittämiseen prosessissa käytettävien keskitettyjen ja korkeakoulukohtaisten järjestelmien välillä. Hankkeessa dokumentoidaan tapa toteuttaa integraatioita ja annetaan asiantuntijaneuvontaa paikallisten integraatioiden toteuttajille.

2) Kehitetään prosessissa käytettävät yhteiset sovellukset mm. ristiinopiskeluverkostojen tietojen, tarjontatiedon ja oikeuksien tarkastukseen liittyen. Prosessia tukevia muutoksia tehdään tarvittavin osin myös siihen kytkettyihin keskitettyihin palveluihin (esim. Extra-Vipunen, OILI ym.).

3) Korkeakoulujen omarahoitusosuuteen kuuluu lähdejärjestelmien liittäminen yhteisen palvelun rajapintoihin.

- Ristiinopiskelun toimintamallien dokumentaatio ja sopimusmallipohjat ristiinopiskeluverkostojen hallinnoinnin tueksi. Hankkeessa tuetaan yhteisellä osuudella myös alueellisten/alakohtaisten ristiinopiskelupilottien toteuttamista yhteisten mallien mukaisesti. Tämän rajatun yhteisen tuen lisäksi korkeakoulut suunnittelevat ja toteuttavat pilottit korkeakoulujen omarahoitusosuudella.

- Yhteiskäyttöisten tenttiakvaarioiden käyttöönoton tukimateriaaliksi suunnitellaan ja dokumentoidaan malli yhteiskäyttöisten tenttitilojen rakentamiselle, varustamiselle ja hallinnoinnille (ml. sopimusmallipohja) sekä EXAM-järjestelmän integraatioille. Hankkeessa varustetaan pilottikäyttöä varten muutamalle eri paikkakunnille muutaman koneen käsittävä yhteiskäyttöinen tenttiakvaario, joissa otetaan myös saavutettavuusnäkökulma huomioon. Pilottikoneet jäävät pilotoinnin jälkeen käyttöön ja tenttiakvaariot ovat korkeakoulujen laajennettavissa.

Vaikuttavuuden näkökulmasta hankkeelta odotetaan nykyistä sujuvampia ristiinopiskelun prosesseja ja tukea opiskelijoiden joustavalle opintojen suorittamiselle. Toiminnan näkökulmasta tämä tarkoittaa, että hankkeen tuloksena on aiempaa parempi tuki seuraaviin kohteisiin:

- Opiskelija voi tarkastella muiden korkeakoulun opintoja oman hopsinsa ja yhteisen tarjontapalvelun kautta. Nykyisin tämä ei ole vielä mahdollista.

- Yhteisillä toimintamalleilla toimiminen sujuvoittaa yhteistyön tekemistä ja madaltaa yhteistyön tekemisen kynnyksiä.

- Prosessit automatisoidaan ja sähköistetään mahdollisimman pitkälle, jolloin manuaaliset työvaiheet vähentyvät. Tällöin digitalisaation avulla vältetään hallinnollisen työn lisääntyminen ja tähän liittyvä lisätyövoiman tarve, mikäli ristiinopiskelun opiskelijavolyymit kasvavat merkittävästi.

- Opiskelija voi suorittaa nykyistä joustavammin opintoja, millä tuetaan etenemistä opinnoissa koko lukuvuoden aikana

Opiskelijoiden kannalta prosessin yksinkertaistaminen tarkoittaa sitä, ettei tarvitse jatkossa siirtyä erillisiin hakusivustoihin tai hakea paperilomakkeilla opiskeluoikeutta toisista korkeakouluista. Hankkeen vaikuttavuuden voidaan arvioida olevan suuri, kun opiskelijamassat voivat hakeutua vaivattomasti ja heille tuttuun järjestelmien kautta muiden korkeakoulujen tarjoamiin opintoihin. Yksittäisen opiskelijan mahdollisuudet suorittaa opintoja joustavasti lisääntyvät ja kun näitä mahdollisuuksia pystytään tehokkaasti tarjoamaan merkittävästi laajemmalle joukolle opiskelijoita, on hankkeen vaikuttavuus opiskelijoiden opintojen suorittamiseen merkittävä.

Opetusresurssien käytön kannalta tavoitteena on tukea hallittua tapaa lisätä ristiinopiskelua mm. kiintiöiden avulla, jolloin opetuksen voidaan tarjota pääsääntöisesti opetuksen järjestäjän resurssien mukaisesti. Toisaalta ristiinopiskelusta kiinnostuneille opiskelijoille tarjotaan asianmukainen tieto, millä edellytyksellä he voivat päästä suorittamaan opintoja.

⁸ Mihin tahoihin tai ryhmiin hankkeen vaikutukset kohdistuvat? / Vilka instanser eller grupper riktar sig projektet till?

⁹ Hankkeen suunniteltu toteutusajankohta ja sen eri vaiheiden aikataulut. / Projektets planerade genomförandetidpunkt och tidsplan för dess olika skeden.

Ristiinopiskeluhanke tukee toiminnallisten tavoitteiden lisäksi merkittävästi järjestelmien yhteiskäyttöisyyden kehittymistä kansallisella tasolla.¹⁰

Tulosten hyödyntäminen / Utnyttjande av resultat

Tärkeintä tulosten saamisessa laajaan käyttöön on osallistaa olemassaolevat yhteistyöfoorumit hankkeen aikana. Sekä ristiinopiskelun että yhteiskäyttöisten tenttitilojen yhteisten toimintamallien, käytäntöjen ja ohjeiden laatiminen edellyttää yhteistyötä valtakunnallisten opintohallinnon verkostojen sekä EXAM-konsortion kanssa. Palveluratkaisujen kehitysvaiheessa Synergia-ryhmä on tärkeä viiteryhmä asiantuntijapalautteen saamiseksi. Lisäksi koko hankkeen etenemisestä on hyvä tiedottaa mm. KOOTuki -ryhmää sekä korkeakoulujen opintohallinto- ja tietohallintojohtajaverkostoja. Tuotettavat ohjeistukset ja mallipohjat on luontevaa jakaa osana OPI-viitearkkitehtuurin tukimateriaaleja. Kehitettävien teknisten ratkaisujen osalta selvitetään hankekauden, miten eri osien ylläpito kannattaa jatkossa järjestää. Korkeakoulut huolehtivat luonnollisesti opintotietojärjestelmiensä ja niihin suoraan liittyvien integraatioiden ylläpidosta myös hankekauden jälkeen, mutta tuotettavien uusien yhteisten osien osalta sovitaan vuoden 2018 aikana, miten ylläpito ja jatkokehitys kannattaa järjestää. Esimerkiksi raportoinnin osalta Extra-Vipusen käyttö vaikuttaa alustavan arvion perusteella lupaavalla, jolloin nämä tarpeet olisi mahdollista saada katettua jo käytössä ja ylläpidossa olevalla palvelulla. EXAM-tenttipalvelun ohjelmisto on OKM:n rahoituksen turvin tulossa kaikkien korkeakoulujen käytettäväksi vuonna 2018, johon myös hankkeen käyttöönnoton tuen toimet painottuvat. Ristiinopiskelu -hankkeen puitteissa tuetaan tenttipalvelun integraation toteuttamista yhteisen ratkaisun avulla siten, että eri lähdejärjestelmiä käyttävät korkeakoulut pystyvät liittämään palvelunsa yhteentoimivaan prosessiin.

Tämänhetkisen arvion mukaan vuosien 2017-2018 aikana pystytään tuottamaan tuotantokelpoiset perusratkaisut pääasiallisesti ristiinopiskelun muotoihin. Yhteisen palvelun ja siihen liittyvien integraatoratkaisujen jälkeen korkeakouluille on teknisesti yksinkertaista liittää taustajärjestelmänsä osaksi palvelukokonaisuutta. Hankekauden aikana on tarkoitus toteuttaa lähdejärjestelmäkohtaiset integraatiot yhteiseen palveluun jo laajasti käytössä oleviin taustajärjestelmiin (Peppi, Funidata, Oodi) korkeakoulujen omarahoitusosuudella, jonka myötä palvelun hyödyntäminen on suoraan mahdollista valtaosalle yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Palveluväyläratkaisut mahdollistavat myös vanhempien järjestelmien liittämisen osaksi kokonaisuutta kohtuullisella työmäärällä, joten kehitystyön pohjaksi tulevat ratkaisut (mm. Tampere3) mahdollistavat korkeakouluille tietyn tyyppisten ristiinopiskelun muotojen tuen käyttöönnoton halutessaan jo hankekauden aikana.

Hankekauden aikana tehtävät pilotoinnit ovat tärkeitä sekä prosessien kehittämisen ja vakiinnuttamisen kannalta, mutta myös hankekauden jälkeisen palvelumallin kehittämisen kannalta. Rajatulla määrällä ristiinopiskelun pilotteja voidaan testata usempaa eri vaihtoehtoa ylläpidolle ja valita kokemuksen pohjalta tarkoituksenmukaisin ratkaisu. Yhteiskäyttöisten tenttitilojen pilotoinnin yhteydessä suunnitellaan edellyttämät vaatimukset tilojen laitteille, ohjelmistoille ja niiden konfiguraatioille, varustetaan näiden perusteella muutamia pilottitiloja eri puolille Suomea ja testataan prosessin ja tilojen toimivuutta käytännössä.

Hankihakemusvaiheessa on kartoitettu eri ristiinopiskelun muotoja, joista on priorisoitu ensivaiheessa tuettavaksi lähitulevaisuudessa volyymitaan suurimmiksi arvioidut päätapaukset. Hankkeen aikana arvioidaan prosessihyötyjen kannalta laajentamisen tarvetta uusiin käyttötapuksiin tai tuen viemistä rajausta tarkemmalle tasolle. Toisaalta prosessin virtaviivaistamisen kannalta yksinkertaisimmat tavat saattavat edellyttää hallinnollisia tai teknisiä ratkaisuja tai muutoksia joko hankkeen puitteissa toteutettaviin palveluihin tai muihin palveluihin liittyen, joista ristiinopiskelu on riippuvainen (esim. Opintopolku, OILI), ja joita ei ole mahdollista tehdä hankkeen aikataulun puitteissa. Em. kohdat pyritään tunnistamaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja niistä varaudutaan tekemään jatkokehityssuunnitelma vuotta 2019 koskien.

Hankkeen viestintä- ja tiedotuskäytännöt määritellään tarkemmin projektisuunnitelmassa. Joka tapauksessa, hankkeen tuloksia varaudutaan esittelemään laajemmin korkeakouluille mm. Opintoasiainpäivien ja IT-päivien yhteydessä.¹¹

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin myöntöperusteisiin? / Hur motsvarar projektet de ansöknings-specifika kriterierna för beviljande som angetts i utlysningen?

- Hanke tukee hallitusohjelman kärkihankkeen 3 tavoitteiden toteutumista:

- 1) Hankkeessa toteutetaan uudet ja yhteiset ristiinopiskelun ratkaisut, jotka ovat kaikkien korkeakoulujen hyödynnettävissä taustajärjestelmistä riippumatta. Toteuttamalla ristiinopiskeluprosesseja koskevat yhteiset toimintamallit ja järjestelmäratkaisu, saadaan laajennettua opiskelijan opiskelumahdollisuuksia sekä sisällöllisesti että opintojen etenemisen kannalta.
- 2) Hankkeen osana toteutettava paikkakuntariippumaton sähköinen tenttiminen tukee opintojen suorittamisen joustavuutta merkittävästi: hankekaudella suunnitellaan uusi malli yhteiskäyttöisille Exam-tenttiakvaarioille ja tuetaan niiden käyttöönottoa.
- 3) Hankekaudella laaditaan kattavat mallit, joiden avulla korkeakoulujen välisiä yhteistyön muotoja pystytään tukemaan tiiviissä yhteistyössä. Samalla luodaan eri opiskelijaliikkuvuuden mahdollistamat sopimusohjat eri yhteistyömuodoille. Tavoitteena on samalla luopua vanhentuneista käytännöistä ja järjestelmistä. Yhteisten toimintamallien, sopimusten ja prosessien myötä korkeakoulujen välinen sisällöllinen ja hallinnollinen yhteistyö tehostuu.

- Hanke toteuttaa korkeakoulujen strategiaa. Suhde strategiaan on kuvattu tarkemmin liitteessä.

- Hanke käynnistyy vuonna 2017: Hanke käynnistyy vuoden 2017 alussa organisoitumisella ja projektisuunnitelman laatimisella ja jatkuu suunnitelman mukaan 2018 loppuun.

- Hanke toteutetaan korkeakoulujen yhteistyönä: Hankkeen toteuttamiseksi perustetaan projektiorganisaatio. Henkilöresursseja hankkeen toteuttamiseen osoittavat ainakin Metropolia Ammattikorkeakoulu, Tampereen yliopisto ja Jyväskylän yliopisto. Projektiryhmän jäsenet sovitaan henkilötasolla projektin organisoitumisen yhteydessä. Projektiryhmä muodostetaan siten, että varmistetaan jokaisen keskeisen ekosysteemin (Peppi-konsortio, Funidata Oy, Exam-konsortio, Oodi-konsortio) asiantuntijuus.

- Hankesuunnitelmassa määritellään kunkin osallistuvan korkeakoulun osavastuu hankkeessa ja tulosten soveltamisessa

¹⁰ Miten hanketta seurataan ja arvioidaan? Mitä tuloksia hankkeelta odotetaan? Mikä on niiden arvioitu vaikuttavuus? / Vilka resultat förväntas av projektet? Vilket genomslag uppskattas de ha?

¹¹ Miten hyviä käytäntöjä levitetään? Miten tuloksista tiedotetaan? Miten hankkeen toiminta vakiinnutetaan? Mitkä ovat mahdolliset jatkotoimet? / Hur etableras projektets resultat? Hur sprids god praxis? Hur informerar man om resultatet? Vilka eventuella fortsatta åtgärder finns det?

- Hanke palvelee opiskelijoita, sekä koko korkeakoulusektoria tai koko koulutusala: Hankkeen yhtenä keskeisenä tavoitteena on edistää opiskelijoiden opiskelun sujuvuutta: hakeutuminen toisen korkeakoulun opinnoille on helppoa, vaivatonta ja tapahtuu aina samojen prosessien mukaisesti riippumatta siitä, minkä korkeakoulun opinnoille opiskelija hakeutuu. Korkeakoulupalveluiden (opintohallinto) näkökulmasta yhteisen ristiinopiskelumallin- ja järjestelmän toteuttaminen tarkoittaa ennen kaikkea prosessin sähköistymistä ja automatisoitumista. Hankkeen kohderyhmänä on kuitenkin ennen kaikkea "koko korkeakoulusektori"; verkko-opetuksella ja yhteistyössä järjestettävällä opetuksella voidaan saavuttaa hyötyjä koulutuksen laadun ja resurssien tehokkaan käytön kannalta. Opetuksen ja opiskelun tuen ja hallinnon tietojärjestelmien yhteentoimivuuden ja opintohallinnon kehittäminen luo samalla korkeakoulujen väliselle yhteistyölle edellytyksiä.

- Hankesuunnitelmassa on selkeä, kustannustehokas ja realistinen suunnitelma hankkeen johtamisesta, työnjaosta ja yhteistyöstä: Hankkeen projektipäällikkövastuu on Tampereen yliopistolla. Metropolia Ammattikorkeakoulusta nimitään ristiinopiskeluprosessin asiantuntija projektiryhmään. Jyväskylän yliopisto vastaa hankkeessa sähköisen tenttipalvelun asiantuntijuudesta ja pilotoinnin tuesta. Loput projektiorganisaation vastuutahot määritetään projektin organisoituessa hankekauden aikana. Projektiryhmä muodostetaan siten, että varmistetaan jokaisen keskeisen ekosysteemin (Peppi-konsortio, Funidata Oy, Exam-konsortio, Oodi-konsortio) asiantuntijuus.

- Hankesuunnitelma sisältää arvion hankkeen vaikutuksista sekä sen tuottaman muutoksen käyttöönosta korkeakoulutuksessa hankkeen aikana ja sen jälkeen: Hankkeessa tuotetaan ristiinopiskelun järjestelmätuki pääasiassa ristiinopiskelun muotoihin, ristiinopiskelun toimintamallien dokumentaatio ja sopimusmallipohjat ristiinopiskeluverkostojen hallinnoinnin tueksi. Hankkeen tavoitteena on, että yhteistyön tiivistymisen myötä myös opiskelijoiden kynnys hakeutua häntä kiinnostaviin opintoihin madaltuu tarjonnan ollessa saatavilla aiempaa helpommin. Opiskelija voi suorittaa nykyistä joustavammin opintoja, millä tuetaan etenemistä opinnoissa koko lukuvuoden aikana, opiskelijoiden kannalta prosessin yksinkertaistaminen tarkoittaa sitä, ettei tarvitse jatkossa tarvitsa siirtyä erillisiin hakusivustoihin tai hakea paperilomakkeilla opiskeluoikeutta toisista korkeakouluista. Hankkeen vaikuttavuuden voidaan arvioida olevan suuri, kun opiskelijamassat voivat hakeutua vaivattomasti ja heille tutujen järjestelmien kautta muiden korkeakoulujen tarjoamiin opintoihin. Vaikuttavuuden näkökulmasta hankkeelta odotetaan nykyistä sujuvampia ristiinopiskelun prosesseja ja tukea opiskelijoiden joustavalle opintojen suorittamiselle. Ristiinopiskeluhanke tukee toiminnallisten tavoitteiden lisäksi merkittävästi järjestelmien yhteiskäyttöisyyden kehittymistä kansallisella tasolla.

- Kansainvälisiä hyviä käytäntöjä tai verkostoja hyödynnetään hankkeen suunnittelussa ja toteuttamisessa: Ristiinopiskelupalvelun suunnittelussa ja toteutuksessa selvitetään myös EU-tason suosittelujen ja yhteistyön tulosten hyödyntämistä (esim EMREX-hanke).

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin, ministeriöstä myönnettävien avustusten yleisiin tavoitteisiin? / Hur motsvarar projektet de allmänna kriterierna för understöd som beviljas av ministeriet som angetts i utlysningen?

Ristiinopiskeluhankeella edistetään kestävästä kehitystä tuottamalla sähköiseen asiointiin perustuvia palveluja sekä tukemalla sellaisen opetustyöyhteistyön järjestämistä, joka vähentää opiskelijoiden matkustamisen tarvetta. Erityisesti yhteiskäyttöisten tenttitilojen käyttöönotto mahdollistaa opiskelijoille opintojen joustavan suorittamisen. Yhteiskäyttöisten tenttitilojen rakentamisessa otetaan huomioon myös saavutettavuusasiat eri kohderyhmille.

Hankkeessa kehitettävien palveluiden kohderyhmänä ovat korkeakouluopiskelijat, joiden sujuvaa opiskelua tuetaan tasavertaisesti. Hankkeessa laajennetaan palvelutasoa erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden osalta oppijanumeron laajan käyttöönoton myötä, jolloin opiskelijat pääsevät joustavasti sellaisten sähköisten palveluiden piiriin, jotka ovat aiemmin edellyttäneet henkilötunnusta. Yhtenäisillä palveluilla pystytään tukemaan aiempaa paremmin opiskelijoiden integroitumista osaksi korkeakouluopiskelijoiden yhteisöä.¹²

Muuta / Övrigt

Hakija on valmis antamaan lisätietoja ja täydentämään hakemusta tarvittaessa.

¹² Miten hanke tukee ministeriön hyväksymiin strategioihin ja sitoumuksiin perustuvia yleisiä tavoitteita, joita ovat kestävä kehitys, sukupuolten välisen tasa-arvon sekä monikulttuurisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen? / På vilket sätt stöder projektet de allmänna målen som grundar sig på strategier och förbindelser som godkänts av ministeriet? De allmänna målen är främjande av hållbar utveckling, jämställdhet mellan könen samt kulturell mångfald, delaktighet och solidaritet.

Talousarvio / Budget

Kustannusarvio / Kostnadsberäkning

Henkilöstökulut / Personalkostnader	1602862 €
Toimitilakulut / Lokalkostnader	€
Ulkopuoliset palvelut / Externa tjänster	805000 €
Muut kulut / Övriga kostnader	
- Matkakulut ja osallistumismaksut (kokoukset, sidosryhmätapaamiset, esittelytilaisuudet)	45000 €
- Yleiskulut (YK-kerroin 30%)	207362 €
-	€
Yhteensä / Summa	2660223 €

Listaa tehtävät, joissa henkilön vuositulot sivukuluineen tai palkkio ylittää 80.000 euroa / Ange uppgifter där personens årsinkomster med bikostnader eller arvode överstiger 80 000 euro

€¹³

Rahoitussuunnitelma / Finansieringsplan

OKM:ltä haettava avustus / Finansiering som ansöks	1559063 €	
Oma rahoitus / Självfinansiering	1101161 €	
- ¹⁴		
EU-rahoitus / EU-finansiering	€	
- ¹⁵		
Muu julkinen rahoitus / Övrig offentlig finansiering	€	
- ¹⁶		
Yksityinen rahoitus / Privata bidrag	€	
- ¹⁷		
Lainat / Lån	€	
-		
Muu rahoitus / Övrig finansiering		
-	€	
-	€	
-	€	
Yhteensä / Summa	2660223 €	58,6 % ¹⁸

¹³ Toiminimike/tehtävä ja vuositulot lakisääteiseen sivukuluineen/palkkio vain niiden osalta, joilla 80.000 euron raja ylittyy. Esim. Pääsihteeri 101.952,80 euroa, Toiminnanjohtaja 98.400,00 euroa jne. Lakisääteisillä sivukuluilla tarkoitetaan esim. eläke-, tapaturma-, työttömyys-, ryhmähenkivakuutukset ja työnantajan sotu-maksut eli kaikki lakisääteiset vakuutusmaksut. Sivukuluilla ei tarkoiteta lisäeläkkeitä, henkivakuutuksia yms. ylimääräisiä maksuja, mitkä ei perustu lakiin. / Befattningstiteln/uppgiften och årsinkomster med lagstadgade bikostnader/lönen endast för dem som överskrider gränsen på 80 000 euro. T.ex. Generalsekreterare 101 952,80 euro, Verksamhetsledare 98 400,00 euro osv. Med lagstadgade bikostnader avses t.ex. pensions-, olycksfalls-, arbetslöshets- och grupplivförsäkringar och arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter, dvs. alla lagstadgade försäkringsavgifter. Med bikostnader avses inte tilläggs-pensioner, livförsäkringar och andra extraordinarie avgifter som inte grundar sig på lag.

¹⁴ Oma rahoitus on muuta tuottoa, kuten esimerkiksi jäsenmaksut, lipunmyyntituotto, vuokratuotto jne. Omarahoituksen tulee olla sellaista, että se on todennettavissa kirjanpidosta. Omarahoitus ei voi olla laskennallista, esim. talkootyötä tai "in kind-rahoitusta", kun siihen ei liity kirjanpitoon kirjattavaa tuloa eikä menoja. (In kind-rahoituksella tarkoitetaan esim. avustuksen saajan saamaa alennusta, joka esitetään laskennallisena tuottona.) / Självfinansieringen utgörs av andra intäkter, såsom medlemsavgifter, biljettförsäljningsintäkter, hyresintäkter osv. Självfinansieringen ska vara sådan att den kan verifieras i bokföringen. Självfinansieringen kan inte vara kalkylerad, t.ex. talkoarbete eller "in kind-finansiering", eftersom detta inte innefattar intäkter eller utgifter som antecknas i bokföringen. (Med In kind-finansiering avses t.ex. rabatt som understödstagaren får och som antecknas som en kalkylerad intäkt.)

¹⁵ EU rahoitusta myöntäviä tahoja mm. CIMO, ELY, maakuntaliitot, EU-komissio jne. / Instanser som beviljar EU-finansiering är bl.a. CIMO, NTM, landskapsförbunden, EU-kommissionen osv.

¹⁶ Julkista rahoitusta myöntää esimerkiksi kunnat (esim. palkkaus-, toiminta-, projektiavustukset), valtion laitokset ja virastot (mm. ministeriöt, Suomen Akatemia, Taike, SES, AVI:t, OPH, TE-toimiston palkkatuki), opintokeskukset, seurakunnat ja kirkkohallitus. / Offentlig finansiering beviljas exempelvis av kommuner (t.ex. löne-, verksamhets-, projektunderstöd), statliga institutioner och myndigheter (bl.a. ministerier, Finlands Akademi, Taike, SES, RFV, UBS, TE-byråns lönesubvention), studiecentraler, församlingar och kyrkostyrelsen.

¹⁷ Yksityinen rahoitus voi olla varainhankintaa esim. sponsorituet, säätiöiltä saatava rahoitus, yritys yhteistyö jne. / Privat finansiering kan vara medelsanskaffning t.ex. sponsorstöd, finansiering från stiftelser, företagsarbete osv.

¹⁸ Haettavan rahoituksen osuus prosentteina. / Det ansökta understödets andel i procent.

Lomakkeen tiedot talletetaan opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusten käsittelyä tukeviin tietojärjestelmiin. / De ifyllda uppgifterna sparas i undervisnings- och kulturministeriets datasystem för behandlingen av statsunderstöd.

Hakemus on hyväksytty yhteisön allekirjoitussääntöjen mukaisesti. / Ansökan är godkänd enligt sammanslutningens regler för underteckning.

Tampere 27.10.2016

Päiväys / Datum

Huini Meli

Allekirjoitus / Underskrift

Päiväys / Datum

Allekirjoitus / Underskrift

Litteet / Bilagor

1. Yhteisön hyväksytty toimintasuunnitelma ja talousarvio. / Sammanslutningens verksamhetsplan och budget.
2. Tietoja hakijayhteisöstä: / Uppgifter om den sökande:
- selvitys nimenkirjoitusoikeudesta (esim. yhdistys-, säätiö tai kaupparekisteriote). / - redovisning om namnteckningsrätt (t.ex. från förenings-, stiftelse- eller handelsregistret).
3. Yhteisön tuloslaskelma, tase ja tilintarkastuskertomus edelliseltä tilikaudelta. / Sammanslutningens verksamhetsberättelse eller annan utredning över verksamheten under föregående räkenskapsperiod.
4. Hakuilmoituksessa tai hakuohjeissa vaaditut muut asiakirjat (www.minedu.fi, kohdasta avustukset). / Övriga nödvändiga bilagor som anges i tidningsannons eller ansökningsanvisningar (www.minedu.fi, understöd).

27.10.2016

SOPIMUS TYÖN- JA VASTUUNJAON PERIAATTEISTA SEKÄ AVUSTUKSEN KÄYTÖSTÄ JA SIIHEN LIITTYVISTÄ VASTUISTA RISTIINOPIKELU –HANKKEEN TOTEUTTAMISESSA

Sopijaosapuolet

Tampereen yliopisto, Y-tunnus: 0155668-4

Metropolia Ammattikorkeakoulu, Y-tunnus: 2094551-1

Jyväskylän yliopisto, Y-tunnus: 0245894-7

Sopimuksen sisältö

Tampereen yliopisto, Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän yliopisto toteuttavat yhdessä Ristiinopikelu –hankkeen, johon haetaan Opetus ja kulttuuriministeriöltä korkeakoulutuksen kehittämishankkeisiin suunnattua erityisavustusta. Tampereen yliopisto, Metropolia Ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän yliopisto osallistuvat hankkeen toteuttamiseen osoittamalla siihen henkilöresursseja ja osallistumalla hankkeen omarahoitukseen oman osuutensa mukaisesti.

Tampereen yliopisto toimii hankkeessa hakijayhteisönä ja vastaa hankkeen taloudenhoidon ja hallinnon järjestämisestä asianmukaisesti sekä avustuksen osien siirtämisestä muille osapuolille hankkeen toteuttamista varten. Hankehakemuksessa projektiin sitoutuneet organisaatiot sopivat muista projektiin liittyvistä tehtävistä ja vastuunjaosta yhteisesti projektin organisoitumisen yhteydessä.

Hankkeeseen toteuttamiseen osallistuvia korkeakouluja täydennetään projektin organisoitumisvaiheessa, jolloin avustusta käyttävien korkeakoulujen kanssa tehdään vastaava sopimus erityisavustuksen ehtoihin sitoutumisesta. Hankkeen valmisteluun on osallistunut sopijaosapuolten lisäksi korkeakoulujen eri tietojärjestelmäekosysteemien ja yhteenliittymien edustajia (Funidata Oy, Peppi-konsortio, Oodi-konsortio, Exam-konsortio). Rahoituksen saajat käyttävät tarvittaessa kolmansien osapuolten palveluita hankkeessa. Kaikissa hankkeeseen liittyvissä hankinnoissa noudatetaan hankintalakia.

Kukin sopijaosapuoli vastaa omalta osaltaan erityisavustuksen ehtojen mukaisesta kustannuspaikkatasoisesta raportoinnista.

Sopimuksen voimassaolo

Sopimus tulee voimaan 31.10.2016 ja on voimassa hankkeen päättymiseen 31.12.2018 saakka.

27.10.2016

Allekirjoitukset

Tampere 27.10.2016

Harri Melin

vararehtori

Tampereen yliopisto

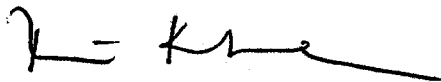
**SOPIMUS TYÖN- JA VASTUUNJAON PERIAATTEISTA SEKÄ AVUSTUKSEN KÄYTÖSTÄ JA
SIHEN LIITTYVISTÄ VASTUISTA RISTINOPIKELU -HANKKEEN TOTEUTTAMISESSA**

Sivu 3 / 4

27.10.2016

Allekirjoitukset

Helsinki 27.10.2016

Riitta Konkola

Toimitusjohtaja-rehtori

Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy

27.10.2016

Allekirjoitukset

Jyväskylä 28.10.2016

Matti Manninen rehtori

Jyväskylän yliopisto

Tampereen yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelma 2016-2019 ja talousarvio 2016

Sisällys

Johdanto	3
Strateginen kehys	3
Tehtävät ja profiloituminen.....	3
Tavoitetila.....	3
Toimintaympäristö.....	3
Toimenpiteet	4
Monitieteisyys.....	4
Oppiminen.....	4
Kansainvälisyys.....	5
Yliopistoyhteisö.....	5
Voimavarat	5
Talousarvio 2016	6
Tuloslaskelma.....	6
Talouden kehitys ja suunnitelman perusteet.....	6
Valtionrahoituksen kohdentamisperiaatteet.....	7
Talousarvion soveltamisperiaatteet.....	8
Tase.....	8
Voimavaroja koskeva suunnitelma 2016–2019.....	9
Yhteenveto toimintalinjauksista	13

- Liitteet
1. Määrälliset tavoitteet vuodesta 2016 alkaen
  2. Tuloslaskelma, tase, rahoitussuunnitelma ja yksiköille budjetoitu rahoitus

15.12.2015

D/1619/040.20/2015

Johdanto

Tampereen yliopiston toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2016–2019 perustuu yliopiston hallituksen 15.12.2015 päättämään strategiaan. Suunnitelmassa on otettu huomioon opetus- ja kulttuuriministeriön antamat ennakkotiedot tulossopimuskaudesta 2017–2020.

Yliopiston hallitus on 26.10.2015 päättänyt taloutta koskevasta sopeuttamisesta.

Yliopiston taloussäännön mukaan toiminta- ja taloussuunnitelma laaditaan neljäksi vuodeksi siten, että ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Toiminta- ja taloussuunnitelma on valmisteltu rehtorin johdolla ja se on käsitelty yhteistoimintamenettelyssä 8.12.2015. Yliopiston hallitus on hyväksynyt suunnitelman 15.12.2015.

Strateginen kehys

Tehtävät ja profiloituminen

Tampereen yliopiston profiili on yhteiskunnan ja terveyden monialainen tutkimus ja koulutus.

Tärkeimmät keinot profiilin vahvistamisessa sekä toiminnan laadun ja kansainvälisyyden lisäämisessä ovat yhteisen yliopiston suunnittelu tamperelaisten korkeakoulujen kanssa sekä työnjako ja yhteistyö muiden monialaisten yliopistojen kanssa.

Tavoitetila

Vuonna 2020 Tampereen yliopisto on kansainvälinen tutkimusyliopisto ja merkittävä uuden ja vaikuttavan tiedon tuottaja. Tampereen yliopistolla on suomalaisten yliopistojen joukossa johtava asema yhteiskuntatieteellisessä tutkimuksessa ja korkeakoulutuksessa.

Opetuksen ja tutkimuksen yhteys on tiivis, ja opintopolut ovat sujuvat ja joustavat. Koulutus ja tutkimus ovat yhteiskunnallisesti vaikuttavia ja kansainvälisiä. Tampereen yliopiston tutkimukset ovat kysytyjä ja arvostettuja sekä kotimaan työelämässä että kansainvälisillä markkinoilla.

Yliopisto jatkaa systemaattista yhteistyötä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppaniensa kanssa ja osallistuu aktiivisesti uusiin avauksiin koulutusviennissä, yliopistojen rakenteellisessa kehittämisessä ja muissa sidosryhmien kanssa yhteisissä hankkeissa.

Toimintaympäristö

Maailma muuttuu yhä nopeammin, ja globaalia maailmaa kohtaavat yhä monimutkaisemmat ongelmat mutta myös mahdollisuudet. Yliopistot ovat avainasemassa luodessaan uutta tietoa kestäväen ja eettisen päätöksenteon pohjaksi.

Tampereen yliopisto on monialayliopisto, joka järjestää korkeakoulutusta kansainvälisesti tunnistettavilla aloilla.

1. Yhteiskuntatieteet (Social sciences, journalism and information)
2. Lääketiede, terveys- ja hyvinvointialat (Health and welfare)
3. Liiketalous ja hallinto sekä oikeustieteet (Business, administration and law)
4. Kasvatusalat (Education)
5. Luonnontieteet (Natural sciences, mathematics and statistics)
6. Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat (Arts, humanities and languages)
7. Tietojenkäsittely ja tietoliikenne (Information and communication technologies).¹

Valtakunnan taloustilanne on heijastunut myös yliopistoihin, joiden rahoitusta on jouduttu leikkaamaan merkittävästi. Yliopiston on löydettävä uusia keinoja toimintansa toteuttamiseen yhä kustannustehokkaammin laadun kärsimättä. Tämä edellyttää entistä selkeämpää profiloitumista ja rakenteellisia uudistuksia. Yliopistot ovatkin aloittaneet useilla tieteenaloilla rakenteellisen kehittämisen pyrkien työnjaon ja yhteistyön keinoin vahvistamaan porfiiliaan. Tampereen korkeakoulut suunnittelevat yhteistä yliopistoa, jossa Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteen ja terveyden osaaminen yhdistyy Tampereen teknillisen yliopiston tekniikan osaamiseen. Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa tehtävä opetusyhteistyö puolestaan tuo sujuvuutta opintopolkuihin. Kolmen korkeakoulun yhteistyö edistää myös tutkimustulosten soveltamista ja sitä kautta korkeakoulujen yhteiskunnallista vaikuttamista.

Toimenpiteet

Monitieteisyys

Yliopisto edistää monitieteisyyttä poistamalla hallinnollisia raja-aitoja. Yliopisto tukee strategisella rahoituksella, uusilla infrastruktuureilla, monitieteisillä tutkimuskeskitymillä ja rohkeilla rekrytoinneilla uudistuvaa tutkimusta sekä jatkaa tutkimusta tukevien palvelujen kehittämistä hyödyntäen tamperelaisten korkeakoulujen yhteistyötä.

Oppiminen

Yliopisto jatkaa tutkintorakenteen, tutkinto-ohjelmien ja opetussuunnitelmien kehittämistä sekä lisää kansainvälistä opetusta ja uudistaa opiskelijavalintaa kansallisten ja omien tavoitteidensa mukaisesti. Yliopisto yhtenäistää aikaisemman osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytännöt vuoteen 2020 mennessä.

¹ Unescon International standard classification of education -luokituksen mukaan.

Kansainvälisyys

Yliopisto toteuttaa kansainvälisen tutkimuksen arvioinnin (UTARAE 2014) suositusten mukaisesti tutkimuksen tavoitetaso ja kansainvälisen näkyvyyden luomalla kannustimia, tehostamalla tutkijakoulutusta ja rakentamalla hyvin verkottuneita kansainvälisiä tutkimuskeskittymiä. Yliopisto edistää koulutusvientiä, lisää kansainvälistä opetusta ja rekrytoi yhä enemmän kansainvälisiä opiskelijoita ja opettajia.

Yliopistoyhteisö

Yliopisto kehittää yksikkörakennettaan varmistaakseen edellytykset koulutuksen ja tutkimuksen korkeaan laatuun ja vaikuttavuuteen. Yliopisto kehittää myös sisäistä rahoitusmalliaan, jotta se yhä paremmin ohjaa korkeaan laatuun koulutuksessa, tutkimuksessa ja niitä tukevissa palveluissa. Yliopisto edistää henkilöstön työmotivaatiota ja työssä jaksamista jakamalla työtaakkaa entistä tasaisemmin ja kehittämällä palkitsemisjärjestelmää kannustavaksi.

Yliopisto varautuu toimielinten toimikausien päättymiseen.

- Yliopistokollegion toimikausi on 1.1.2014-31.12.2017.
- Hallituksen toimikausi on 1.1.2013-31.12.2016.
- Tieteenalayksiköiden johtokuntien ja johtajien toimikausi on 1.1.2014-31.12.2016.
- Kielikeskuksen, kirjaston ja yliopistopalvelujen neuvottelukuntien toimikausi on 1.1.2014-31.12.2016. Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston neuvottelukunnan toimikausi on 1.1.2014-31.12.2017.
- Rehtorin toimikausi on 1.1.2016-31.12.2020.
- Opetusneuvoston ja tiedeneuvoston toimikaudet päättyvät 31.12.2015.

Voimavarat

Henkilöstövoimavarat

Yliopisto suuntaa henkilöstövoimavarojaan pitkäjänteisesti koulutuksen ja tutkimuksen laadun ja vaikuttavuuden vahvistamiseen. Opetuksen ja tutkimuksen henkilöstörakennetta kehitetään niin, että syntyy kannustavia urapolkuja. Opetusta ja tutkimusta tukevien palvelujen määrä ja taso varmistetaan hyödyntäen tamperelaisten korkeakoulujen yhteistyötä.

Talous

Yliopisto varautuu kohdentamaan taloudellisia voimavaroja yhä strategisemmin nostaakseen koulutuksen ja tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta. Yliopisto varautuu talouden tiukentumisesta aiheutuvien riskien hallintaan.

Talousarvio 2016

Tuloslaskelma

Talouden kehitys ja suunnitelman perusteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö on toimittanut yliopistolle laskelman vuoden 2016 rahoituksesta, jonka mukaan yliopiston valtionrahoitus vuonna 2016 on 107,0 miljoonaa euroa. Tässä vähennystä vuoteen 2015 verrattuna on 7,5 miljoonaa euroa. Lisäksi ministeriö osoittaa yliopistolle korkeakoulujen määräaikaisen aloituspaikkalisäyksen perusteella yhteensä 1,2 miljoonaa euroa vuonna 2016.

Yksiköiden vuodeksi 2016 laatimien budjettiesitysten mukaan täydentävä rahoitus supistuu vuoteen 2015 verrattuna. Vuonna 2015 toteutuvien täydentävän rahoituksen tuottojen ennakoidaan olevan noin 60,1 miljoonaa euroa, mikä on 3,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2014. Täydentävän rahoituksen projektien menoja supistetaan vastaavasti, joten rahoituksen aleneminen ei heikennä yliopiston taloudellista tulosta.

Henkilöstökustannusten kehitys vuonna 2016 on maltillinen. Yliopistojen työehtosopimusratkaisun mukaan palkkoja korotetaan 1.2.2016 lukien 0,4 prosenttia. Henkilösivukustannusten arvioidaan laskevan yhteensä noin prosenttiyksiköllä verrattuna vuoteen 2015 valtion eläkemaksun alenemisen vuoksi.

Muihin kustannuksiin sisältyy vuonna 2016 Kaupin uudisrakennukseen liittyvien tilajärjestelyjen vuoksi noin 1,7 miljoonaa euroa kertaluonteisia eriä. Rakennuksen varustamisen vuoksi poistokustannukset kasvavat lisäksi noin 1,6 miljoonaa euroa vuodessa, mistä toteutuu osa vuonna 2016 ja loput vuonna 2017.

Käynnissä olevan varainhankinnan tuloksena kertyvien lahjoitusten määräksi arvioidaan noin 0,9 miljoonaa euroa vuonna 2015. Yhteensä tavoitteena on saada viisi miljoonaa euroa lahjoituksia, mistä vuoden 2016 osuudeksi on laskelmassa arvioitu 2,5 miljoonaa euroa. Lahjoitusvaroja ei ole käytetty vuoden 2015 aikana, mutta vuonna 2016 lahjoituksia on tarkoitus käyttää toimintaan 0,5 miljoonaa euroa.

Yliopiston vuoden 2015 tuloksen ennakoidaan olevan noin 3,6 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mistä 3,0 miljoonaa euroa on sijoitustoiminnan tulosta ja 0,6 miljoonaa euroa toiminnan tulosta.

Yliopiston hallitus on 26.10.2015 päättänyt yliopiston tulosta ja kulujen vähentämistä koskevista tavoitteista vuosina 2016–2019. Päätöksen mukaan yliopiston toiminnan tulos voi olla vuonna 2016 enintään 8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tämä edellyttää kulujen vähentämistä vuoden 2015 tasoon verrattuna vähintään 2,7 miljoonaa euroa.

Suunnitelman mukainen tuloslaskelma on esitetty liitteessä 2.

Valtionrahoituksen kohdentamisperiaatteet

Yliopiston sisäinen rahoituksen kohdentaminen vuoden 2016 talousarviossa perustuu hallituksen 13.6.2012 hyväksymään sisäiseen rahoitusmalliin ja hallituksen siihen tekemiin tarkistuksiin, rehtorin ja yksiköiden lokakuussa 2015 käymiin tulosneuvotteluihin sekä hallituksen 26.10.2015 tekemään talouden sopeuttamista koskevaan päätökseen.

Perusrahoituksena budjetoidaan yhteensä 116,2 miljoonaa euroa, mistä 108,2 miljoonaa euroa katetaan valtionrahoituksella. Muodostuva 8,0 miljoonan alijäämä katetaan sijoitustoiminnan tuotoilla, lahjoitusvarojen käytöllä ja aikaisempina vuosina kertyneellä ylijäämällä. Perusrahoituksesta 109,2 miljoonaa euroa kohdennetaan suoraan yksiköiden perusrahoitukseen ja yhteisiin kulutusmenoihin ja 7,0 miljoonaa euroa jaetaan myöhemmin kohdesidonnaisina erinä.

Yksiköille kohdennettu perusrahoitus sisältää

- tieteenalayksiköille rahoitusmallin mukaisesti kohdennettua rahoitusta 88,2 miljoonaa euroa, josta 55 prosenttia (48,5 miljoonaa euroa) on kohdennettu pohjarahoitukseksi vuoden 2012 perusrahoituksen jakauman perusteella ja 45 prosenttia (39,7 miljoonaa euroa) uudelleen kohdennettuna rahoitusmallin indikaattorien mukaisesti,
- avoimen yliopiston suoritettujen opintopisteiden perusteella 1,2 miljoonaa euroa
- yksiköiden tohtorikoulujen rahoituksena 5,6 miljoonaa euroa
- valtakunnallisten yksiköiden rahoituksena 6,7 miljoonaa euroa, mikä sisältää harjoittelukoulun, yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston, Seinäjoen yliopistokeskuksen ja Ficamin tulossopimuksessa korvamerkityn rahoituksen
- määräaikaisen aloituspaikkojen lisäyksen perusteella 1,3 miljoonaa euroa
- tulosneuvotteluissa kohdennettuna strategisena rahoituksena 1,8 miljoonaa euroa ja
- määräaikaisten erien rahoituksena, rahoitusmallin ulkopuolisina erinä ja yhteisten kulutusmenojen rahoituksena 4,4 miljoonaa euroa.
- Yhteensä 109,2 miljoonaa euroa.

Kohdesidonnaisina erinä käsitellään strateginen rahoitus, tutkijakollegiumin rahoitus ja opiskelijoiden harjoittelun rahoitus. Jakamatonta strategista rahoitusta varataan 3,6 miljoonaa euroa, jota käytetään mm. kilpaillun tutkimusrahoituksen hankkeiden tukemiseen, Eu-tutkimusrahoituksen haun ja kansainvälistymisen tukemiseen, oppimisympäristöjen kehittämiseen, korkeakouluysteistyön kuluihin sekä varainkeruukampanjan kuluihin. Tutkijakollegiumin jäsenten palkkaukseen ja säätiöiden professoripoolin apurahan saaneiden professorien osapalkkauksen korvaamiseen

15.12.2015

yksiköille varataan 2,4 miljoonaa euroa ja opiskelijoiden harjoittelun tukemiseen 1,0 miljoonaa euroa.

Rahoituksen yksikkökohtainen jakauma on esitetty liitteessä 2.

Yliopiston yhteisistä tukipalveluista aiheutuvat kustannukset vyörytetään kokonaisuudessaan päätulosyksiköille. Yhteisiä tukipalveluita ovat yliopistopalvelut, kirjasto ja kielikeskus ja yliopiston yhteisistä maksettavat kustannukset. Vastaavasti myös valtion budjetista tuleva toiminnan rahoitus jaetaan tieteenalayksiköille yleiskustannuksineen.

Talousarvion soveltamisperiaatteet

Yksiköiden budjetit ovat nettomääräisesti sitovia. Nettomääräisellä sitovuudella tarkoitetaan, että tulosityksikkö ei saa alittaa sille rehtorin päätöksellä vahvistettua kokonaistulostavoitetta. Rehtorin tekemässä jakopäätöksessä yksikölle osoitettu valtionrahoitus on kiinteä. Rehtori voi kuitenkin vuoden aikana myöntää lisärahoitusta perustuen yliopiston budjettiin myöhemmin jaettavaksi varattuihin eriin.

Yksikön tuottojen ja kulujen bruttomäärä voi vuoden aikana kasvaa täydentävän rahoituksen sopimusten ja päätösten vuoksi, kunhan tämä ei aiheuta kokonaistuloksen alijäämäisyyttä. Lisäksi yksikkö voi omalla päätöksellään siirtää budjetin kulueriä kulu-
lajilta toiselle.

Alijäämäisen tuloksen tekemiltä yksiköiltä edellytetään suunnitelmaa budjetin tasapainottamisesta. Jos yksikkö ei toimivaltansa puitteissa pysty tekemään tasapainotussuunnitelmaa, tehdään yliopistotason selvitys yksikön toimintaedellytyksistä.

Tase

Yliopiston vuoden 2014 toteutuneen taseen loppusumma oli 152,6 miljoonaa euroa, josta oman pääoman osuus oli 113,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 taseen loppusummaksi arvioidaan 158,5 miljoonaa euroa ja vuoden 2016 taseen loppusummaksi 159,2 miljoonaa euroa.

Yliopiston varainkeruukampanjan tuloksena kertyneet varat rahastoidaan Tieteenraivaajat rahastoon, josta niitä on mahdollista osoittaa käyttöön rehtorin päätöksellä. Valtion vastinrahoitus tullaan maksamaan vuoden 2017 lopussa ja se liitetään yliopiston peruspääomaan.

Tasearvio on liitteessä 2.

Omavaraisuustavoite

Yliopiston vakavaraisuutta mitataan omavaraisuusasteella. Omavaraisuusaste kuvaa tappion sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuus-

aste lasketaan kaavalla oma pääoman suhde taseen loppusummaan ilman saatuja ennakkomaksuja.

Yliopiston vuoden 2014 taseen omavaraisuusaste oli 83 prosenttia. Vuoden 2015 taseen omavaraisuuden arvioidaan olevan 84 prosenttia ja vuoden 2016 taseen 81 prosenttia. Taseen omavaraisuus on edelleen hyvä.

Investointisuunnitelma 2016

Vuoden 2015 toteutuvien investointien määrä on noin 2,5 miljoonaa euroa. Investointiavustuksia saadaan 0,3 miljoonaa euroa. Toteutuvat poistot vuonna 2015 ovat 2,4 miljoonaa euroa.

Vuonna 2016 toteutetaan Kaupin uudisrakennuksen varustamiseen liittyvät investoinnit, joiden hankintahinta on noin 11,6 miljoonaa euroa. Yliopiston hallitus on 23.3.2015 valtuuttanut rehtorin päättämään hankinnoista.

Yliopisto käynnisti vuonna 2013 yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa hankkeen, jonka tarkoituksena on toteuttaa uusi opintotietojärjestelmä. Jyväskylän yliopisto liittyi yhteistyösopimukseen vuonna 2015. Hankkeen kokonaiskustannukset vuosina 2013–2017 ovat yhteensä kuusi miljoonaa euroa, mistä Tampereen yliopiston osuus on yhteensä 20 prosenttia. Vuoden 2015 loppuun mennessä hankkeen toteutuneet kustannukset ovat yhteensä noin 3,5 miljoonaa euroa, mistä Tampereen yliopiston osuus on noin 0,7 miljoonaa euroa. Yliopiston osuus jäljellä olevasta investoinnista on noin 0,5 miljoonaa euroa.

Muut investoinnit laitteisiin ja atk-infrastruktuuriin ovat korvausinvestointeja, joihin varataan 1,2 miljoonaa euroa.

Investoinnit yhteensä ovat 13,3 miljoonaa euroa.

Rahoitussuunnitelma

Vuonna 2016 toteutettavien investointien määrä on merkittävä. Investoinnin rahoitus on tarkoituksenmukaista jakaa tehtäväksi osittain omalla ja vieraalla pääomalla, koska tämän hetkisen korkotasolla vastaavasta sijoituksesta saatava tuotto ylittää lainasta maksettavat kustannukset. Rahoituksen suhde määritellään erikseen ja tuodaan hallituksen päätettäväksi vuoden 2016 alkupuolella. Liitteenä 2 olevassa rahoitussuunnitelmassa on oletettu lainasummaksi seitsemän miljoonaa euroa.

Voimavaroja koskeva suunnitelma 2016–2019

Valtioneuvoston päätösten mukaisesti yliopistojen rahoituksen kehitys on aleneva hallituskaudella 2016–2019. Valtakunnalliseen yliopistokehykseen kohdistuvat tiedossa olevat muutokset ovat yliopistoindeksin jäädyttäminen koko hallituskauden ajaksi, yhteensä 50 miljoonan euron siirto yliopistokehyksestä Suomen Akatemian kautta jaettavaan rahoitukseen, josta vuosina 2015–2016 on toteutunut 10 miljoonaa euroa ja

vuosina 2017-2019 toteutuu 40 miljoonaa euroa, sekä Aallon lisärahoituksen siirtyminen asteittain yliopistojen laskennallisen kehyksen kautta jaettavaksi. Tampereen yliopiston osuus yliopistolain mukaisesta valtionrahoituksesta on keskimäärin noin 107,0 miljoonaa euroa vuodessa, minkä lisäksi vuoteen 2019 maksetaan määräaikaisen aloituspaikkalisäyksen perusteella 1,2 miljoonaa euroa vuodessa.

Tampere3-hankkeen vaikutusta tuottoihin ja kuluihin ei ole laskelmissa huomioitu. Tampere3-hankkeen toteuttamiseen oletetaan saatavan korvamerkittyä valtionrahoitusta, jonka määrä selviää kuitenkin vasta kevään 2016 tulosneuvotteluiden jälkeen. Toisaalta hankkeen toteuttamisesta aiheutuu merkittävästi kustannuksia. Hankkeen kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma valmistellaan erikseen yhteistyössä Tampereen teknillisen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa.

Valtion säästötoimet vaikuttavat myös täydentävän rahoituksen kehitykseen. Suomen Akatemian ja Tekesin jakama tutkimusrahoitus vähenee. Toisaalta Akatemian kautta jaetaan strategisen neuvoston rahoitus ja profilaatorahoitus, joiden osalta yliopiston menestys on toistaiseksi ollut kohtuullisen hyvä. Yliopiston tavoitteena on lisätä kansainvälisen tutkimusrahoituksen ja erityisesti EU-tutkimusrahoituksen määrää.

Varainhankinta

Yliopiston varainhankintakampanjan tavoite on yhteensä viisi miljoonaa euroa. Valtio on varautunut lisäämään yliopistojen peruspääomaa kolminkertaisesti kertyneisiin lahjoituksiin verrattuna, kuitenkin enintään 150 miljoonaa euroa, joten kerroin jäänee alle kolmen. Valtion vastinrahoitus maksetaan vuonna 2017.

Talouden tasapainottaminen

Yliopiston hallitus on 26.10.2015 käsitellyt yliopiston talouden tasapainottamista. Yliopiston perustoiminnan kulut tulee sopeuttaa alentuneeseen tulotasoon vuoden 2018 loppuun mennessä. Henkilöstökustannusten arvioidaan pienevän noin neljä miljoonaa euroa maan hallituksen työvoimakustannuksiin kohdistuvien lainsäädäntötoimien tai työmarkkinaratkaisujen perusteella vuonna 2017. Tämän lisäksi sopeuttaminen edellyttää kuitenkin noin 6,3 miljoonan euron vähennystä verrattuna vuoden 2015 kustannustasoon.

Tuottavuutta lisääviä ja kustannuksia vähentäviä toimenpiteitä suunnitelmakaudella ovat

- Tampere3-hanke
- yliopiston yksikkörakenteen kehittäminen
- koulutuksen tuottavuuden lisäämiseen liittyvät toimet
- muut muiden yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa suunnitellut yhteishankkeet
- yliopistojen profilointi ja työnjako
- tila- ja henkilöstökustannusten vähentäminen.

Taulukko 1 Yliopiston hallituksen 26.10.2015 tekemän päätöksen mukainen kulujen vähentämistavoite

Toiminnan tuotot	180,0	176,4	166,5	166,6	166,1	166,2
Toiminnan kulut, taso 2015	177,8	176,0	177,2	172,5	172,5	172,5
Kulujen sopeutustavoite, kumulatiivinen			-2,7	-3,5	-6,4	-6,3
Kulut yhteensä	177,8	176,0	174,5	169,0	166,2	166,2
Toiminnan tulos	2,1	0,4	-8,0	-2,4	0,0	0,0
Sijoitustoiminta	4,3	3	3	3	3	3
Tulos yhteensä	6,3	3,4	-5,0	0,6	2,9	3,0

Infrastruktuurin kehittämistoimet 2016–2019

Suomen Yliopisto-kiinteistöt Oy:n rakennuttama Arvo2 rakennus otetaan käyttöön Kaupin kampuksella 1.6.2016. Uudisrakennukseen ja yliopiston jo käytössä olevaan Arvo1-rakennukseen sijoitetaan lääketieteen, terveystieteiden ja biolääketieteellisen teknologian yksiköt sekä laboratoriopalvelut. Samalla luovutetaan noin 25 500 m² suuruisista nykyisistä vuokratiloista Kaupin alueella. Muutokset lisäävät vuokra-kustannuksia nettomääräisesti vuositasolla noin 0,3 miljoonaa euroa.

Uudisrakennukseen varustettavia tutkimuslaboratorioita hallinnoi 1.4.2015 toimintansa aloittanut laboratoriopalvelut. Yhteisen organisaation avulla pystytään tehostamaan laboratorioinfrastruktuurin hyödyntämistä, kehittämään henkilöstön osaamista ja henkilöstöressurssien käyttöä. Tavoitteena on tuottaa laboratoriopalveluita, jotka parantavat tutkimuksen edellytyksiä ja tasoa ja sitä kautta edesauttavat yliopiston strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamista.

Kaupin kampuksen tutkimus- ja oppimisympäristön varustamiseen liittyy myös Tampereen teknillisen yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun sekä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ja Tampereen kaupungin kanssa toteutettavia yhteistyöhankkeita, joista merkittävimmät ovat Taito-laboratorio, biopankki ja opetusterveyskeskus.

Tampereen normaalikoulun G-siivessä aloitetaan peruskorjaus kesällä 2016 ja hanke valmistuu kesällä 2017. Peruskorjattava huoneistoala on 1 442 m². Lukio siirtyy korjauksen ajaksi yliopiston keskustakampukselle Atalpaan. Lisäksi lukion opetustiloina hyödynnetään yliopiston yhteisiä opetustiloja.

Yliopisto on tiivistänyt tilankäyttöään ja tilatehokkuuteen pyritään edelleen osana talouden sopeuttamiseen liittyviä toimia. Yliopiston kirjaston käytöstä vuonna 2015 vapautunut noin 2 000 m² Humanikassa on tarkoitettu vuokrata ulkopuoliselle toimijalle.

Suunnittelukauden aikana tullaan mahdollisesti vuokraamaan ulkopuolisille myös muita tiloja.

Suunnitelmakaudella 2016–2019 yliopisto uudistaa tilojaan ja tietoteknisiä palveluja oppimisympäristön kehittämiseksi ja yliopistotyön sujuvoittamiseksi. Uudistukset tarkoittavat opiskelijoille lisää mahdollisuuksia ajasta ja paikasta riippumattomaan opiskeluun ja henkilöstölle aiempaa parempia tietoteknisiä viestintäpalveluja.

Yliopistokonserni

Konserniin kuuluvat Tay-palvelut Oy ja tukisäätiö. Tay-palvelut Oy jatkaa toimintansa kehittämistä. Hinnoittelussa pyritään asteittain kohti markkinahintaisia palveluja. Toiminnan laajuuteen vaikuttaa yliopiston toimitilojen tiivistäminen.

Yliopisto on osakkaana Finland University Oy:ssä. Muut omistajat ovat Turun yliopisto ja Itä-Suomen yliopisto. Yhtiö järjestää koulutusvientiä ja markkinointia. Tampereen yliopisto omistaa yhtiöstä kolmanneksen ja sitä käsitellään yliopiston osakkuusyhtiönä.

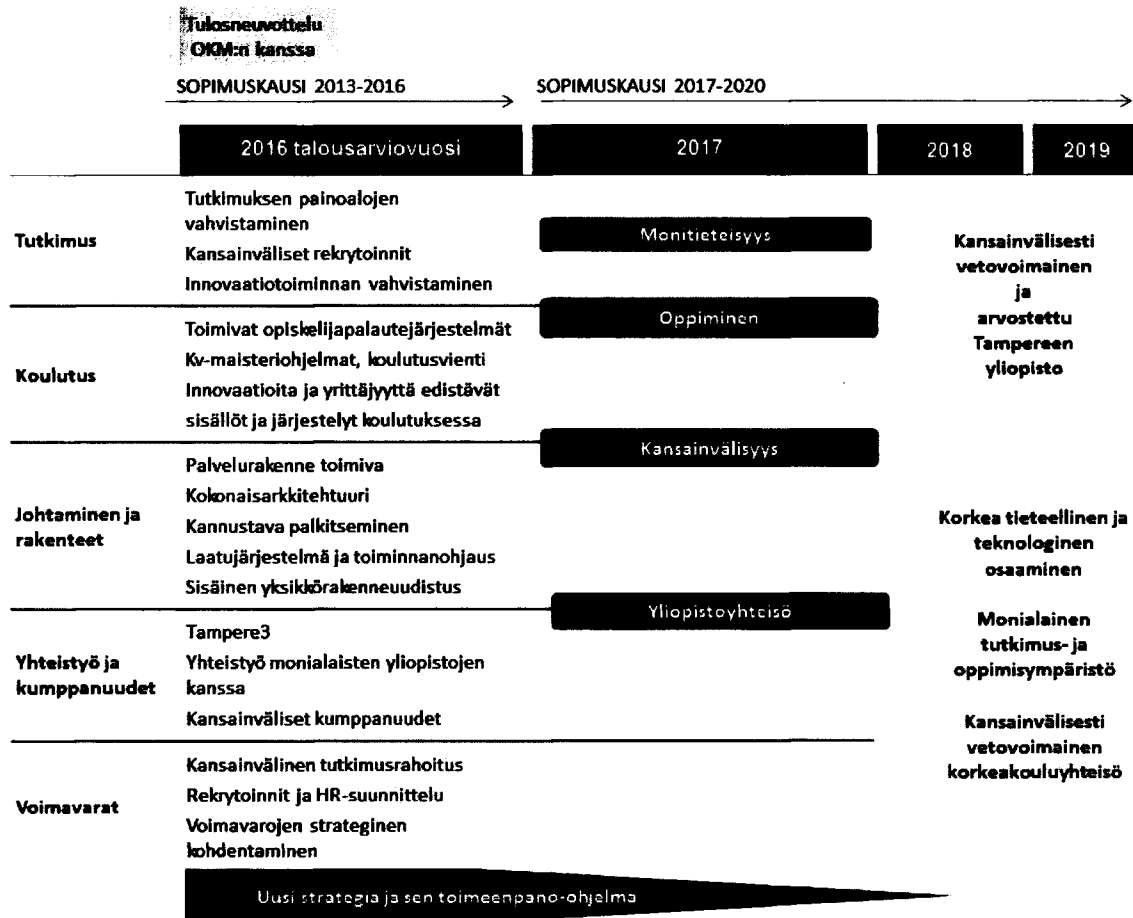
Opintotietojärjestelmän kehittämistä varten tullaan todennäköisesti perustamaan yliopistojen yhteistyöyhtymä.

15.12.2015

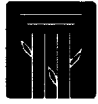
Yhteenveto toimintalinjauksista

Kuva 1 Toimintalinjaukset 2016-2019

Koulutuksen sisäinen arviointi ja sitä seuraava ulkoinen arviointi järjestetään vuosina 2015–2017.

Euroopan komission myöntämän HR Excellence in Research –laatuleimaan liittyvä sisäinen arviointi järjestetään vuonna 2017 ja ulkoinen arviointi vuonna 2019. Arvioinnin kohteena on tutkijoiden työn edellytysten jatkuva kehittäminen.

15.12.2015

Määrälliset tavoitteet vuodesta 2016 alkaen

Yliopiston tutkintotavoitteet ja muut määrälliset tavoitteet ovat vuosia 2016-2019 koskevassa toiminta- ja taloussuunnitelmassa vielä sopimuskaudelta 2013-2016. Sopimuskauden 2017-2020 tavoitteet vahvistuvat kevään 2016 aikana opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa käytävissä neuvotteluissa.

Tutkintotavoitteet ja koulutuksen kansainvälistymisen tavoitteet 2013-2016 ja toteumat 2012-2014

	Toteutuma			Keskiarvo	Vuositaloite kaudella
	2012	2013	2014	2012-2014	2013-2016
Ylemmät korkeakoulututkinnot					
Humanistinen koulutus	237	249	237	241	210
Teatteri- ja tanssialan koulutus (yliopistot)	0	0	13	13	5
Kasvatustieteellinen koulutus	143	114	103	120	140
Yhteiskuntatieteellinen koulutus	376	363	365	368	340
Psykologian koulutus	20	26	26	24	25
Terveystieteiden koulutus	63	53	64	60	55
Kauppätieteellinen koulutus	131	130	139	133	130
Luonnontieteellinen koulutus	132	126	132	130	120
Lääketieteellinen koulutus	117	94	105	105	105
Yhteensä	1 219	1 155	1 184	1 186	1 130
Tohtorin tutkinnot	123	119	142	128	119
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 177	1 077	1 105	1 120	1 040
Ulkomaalaisten tutkinto- opiskelijoiden määrä	493	535	548	525	650
Suomesta lähteneiden tai Suomeen saapuneiden vaihto- opiskelijoiden määrä (vaihdon kesto yli 3 kk)	834	839	846	840	950

Avoimen yliopisto-opetuksen opintopistetavoite 2013-2016 ja toteumat 2012-2014

	Toteutuma			Keskiarvo	Vuositaloite kaudella
	2012	2013	2014	2012-2014	2013-2016
Avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettujen opintopisteiden yhteenlaskettu määrä	23 427	20 633	21 137	21 732	34000

15.12.2015

Opettajankoulutuksen tavoitteet 2013-2016

Lastentarhanopettajat	40
Luokanopettajat	70
Aineenopettajat	
Humanistiset oppiaineet	40
Luonnontieteelliset oppiaineet	20
Yhteensä	170

Tunnuslukutavoitteet 2013-2016 ja toteumat 2012-2014

Tunnuslukutavoitteet	Toteutuma			Keskiarvo 2012-2014	Vuositavoite kaudella 2013-2016
	2012	2013	2014		
Tohtoritutkinnot / tutkijanuravaihe IV henkilötyövuodet	0,59	0,57	0,69	0,62	0,7
Vähintään 55 op. suorittaneiden osuus	26	27,7	31,8	28,5	35,0
Tieteelliset julkaisut / opetus- ja tutkimushenkilökunta*	1,94	1,75	1,95	1,88	2,0
Kilpailtu tutkimusrahoitus / kokonaisrahoitus	18,8	19,5	18,5	18,9	23,0
Ylemmät korkeakoulututkinnot / opetus- ja tutkimushenkilökunta	1,13	1,09	1,11	1,11	1,1
Opettajien ja tutkijoiden kv-liikkuvuus (väh. 1 vko) / opetus- ja tutkimushenkilökunta	0,31	0,24	0,6	0,38	0,5

* Yliopisto on nostanut tavoitteen 1,85:stä 2:een.

Yliopiston strategian seurannassa tähän asti käytetyt tunnusluvut ja niiden toteumat

Ensisijaiset hakijat/paikan vastaanottaneet -suhdeluvulla mitattu sijoitus monialaisten yliopistojen joukossa. Tavoite 1. sija. Toteuma 1. sija keväällä 2015 hakeneiden joukossa.

Vähintään 55 opintopistettä suorittaneiden osuus ensimmäisen vuoden opiskelijoista. Tavoite 50 %, toteuma 47 % lukuvuonna 2013-2014.

Tutkimuksen painoaloja edustavien tieteenalojen tieteellisten julkaisujen määrä. Tavoite 1900 julkaisua/vuosi, toteuma 1 575 vuonna 2014.

Kilpailun tutkimusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta. Tavoite 23 prosenttia, toteuma 18,5 prosenttia vuonna 2014.

Kansainvälisten yhteisjulkaisujen määrä. Tavoite 650 julkaisua/vuosi, toteuma 590 julkaisua vuonna 2014.

Kansainvälisten vertaisarvioitujen julkaisujen määrä. Tavoite 1 450 julkaisua/vuosi, toteuma 1 369 julkaisua vuonna 2014.

Henkilöstön tyytyväisyys johtamiseen ja esimiestyöhön -vastausten keskiarvo. Tavoite 3,4:stä 3.5:een vuoden 2016 loppuun mennessä, toteuma 3,4.

15.12.2015

Tavoitteiden asettaminen kaudeksi 2017-2020

Yliopisto sopii opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tutkintotavoitteet ja muut määrälliset tavoitteet kaudeksi 2017-2020 neuvotteluprosessissa, joka alkaa tammikuussa 2016 ja päättyy huhtitoukokuussa 2016. Ministeriön ehdotus ylempien korkeakoulututkintojen kokonaismääräksi koko yliopistolaitoksen osalta on 15 150 tutkintoa/vuosi, mikä on hieman enemmän kuin päättyvän kauden tavoite 15 023 tutkintoa/vuosi. Tutkintotarve ei kuitenkaan kasva kaikilla aloilla. Ministeriön pohjalaskelmissa lisäystä tutkintotavoitteisiin on tulossa luonnontieteiden alalle, opintoaloista tietojenkäsittelyyn sekä opettajankoulutuksen osalta lastentarhanopettajiin, kun huomioon otetaan alat, joilla Tampereen yliopistossa tutkintotavoitteista koulutusta tällä hetkellä on.

Alempien korkeakoulututkintojen tavoitteeksi koko yliopistolaitoksen osalta ministeriö ehdottaa 14 600 tutkintoa/vuosi. Päättyvällä kaudella tavoite on 14 200/vuosi. Tohtorin tutkintojen tavoitteen ministeriö on ilmoittanut laskevansa 1 600 tohtorintutkintoon/vuosi, kun tavoite on päättyvällä kaudella vielä 1 635.

Tampereen yliopiston tavoitteena on nostaa kevään 2016 neuvotteluprosessissa osuuttaan valtakunnallisista tutkintotavoitteista. Erityisesti yliopiston profiiliin mukaisten yhteiskuntatieteellisen ja terveyden alojen tutkintotavoitteiden osuutta pyritään nostamaan. Yliopisto on viime vuosina ylittänyt tutkintotavoitteensa, mikä sinällään perustelee tähän astista korkeammat tutkintotavoiteosuudet. Koulutus uudistus ja valmisteilla oleva Tampere3-yhteistyö lisäävät yliopiston edellytyksiä saavuttaa korotetut tutkintotavoitteet.

Yliopistot sopivat opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tutkintotavoitteet kaudeksi 2017-2020 uuden *ohjausaluokituksen* mukaan. Ohjausaluokitus perustuu Unescon International standard classification of education -luokituksen vuodelta 2013. Vain ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteet sovitaan alakohtaisina. Alempien korkeakoulututkintojen ja tohtorin tutkintojen määrät sovitaan yliopiston yhteissummana.

Yliopiston uuden strategian seurannassa käytettävät tunnusluvut ja niiden tavoitearvot määritellään kevään 2016 aikana. Yliopistolla on edellytykset nostaa varsinkin tieteellistä julkaisemista koskevia tavoitteita sekä laadun että tuottavuuden osalta.

Tuloslaskelma 206-2019

Tuotot						
Muut avustustuotot	44 524	42 600	42 000	42 300	42 300	42 300
Liiketoiminnan tuotot	14 326	12 700	11 200	10 900	10 900	10 900
Muut tuotot	<u>4 774</u>	<u>4 800</u>	<u>4 800</u>	<u>5 000</u>	<u>5 000</u>	<u>5 000</u>
Tuotot yhteensä	63 625	60 100	58 000	58 200	58 200	58 200
Kulut						
Henkilöstökulut	119 391	118 600	114 900	110 100	107 190	107 300
Poistot	2 457	2 400	3 000	4 000	4 000	4 000
Muut kulut	<u>55 995</u>	<u>54 600</u>	<u>56 323</u>	<u>54 835</u>	<u>54 800</u>	<u>54 800</u>
Kulut yhteensä	177 843	175 600	174 223	168 935	165 990	166 100
Varainhankinta	-1	900	2 500	1 600		
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	4 264	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Yleisavustukset						
Yo-lain mukainen rahoitus	116 107	114 584	107 041	107 153	106 608	106 718
Muut yleisavustukset	<u>225</u>	<u>1 482</u>	<u>1 182</u>	<u>1 182</u>	<u>1 182</u>	<u>1 182</u>
Yleisavustukset yhteensä	116 332	116 066	108 223	108 335	107 790	107 900
Rahastojen muutos	-41	-900	-2 000	-1 100	200	
Tilikauden tulos	<u>6 336</u>	<u>3 566</u>	<u>-4 500</u>	<u>1 100</u>	<u>3 200</u>	<u>3 000</u>
Toiminnan tulos	<u>2 114</u>	<u>566</u>	<u>-8 000</u>	<u>-2 400</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

TASE**VASTAAVAA****PYSYVÄT VASTAAVAT**

Aineettomat hyödykkeet	800	485	435
Aineelliset hyödykkeet	15 163	5 141	5 643
Sijoitukset	44 097	44 097	42 796
Omakatteisten rahastojen varat	1 700	1 680	1 644
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	61 761	51 403	51 548

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	420	420	419
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	2 400		326
Lyhytaikaiset saamiset	15 600	17 177	18 288
Rahoitusarvopaperit	78 600	89 000	81 629
Rahat ja pankkisaamiset	419	500	346
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	97 439	107 097	101 008
VASTAAVAA YHTEENSÄ	159 200	158 500	152 556

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	36 415	36 415	36 415
Sidotut rahastot			
Omakatteiset rahastot	1 700	1 680	1 644
Tieteenraivaajat rahasto	2 900	900	
Muu oma pääoma			
Toimintapääoma	42 791	42 791	42 791
Edellisten tilikausien voitto/tappio	36 523	32 957	26 621
Tilikauden voitto	-4 500	3 566	6 336
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	115 829	118 309	113 807

PAKOLLISET VARAUKSET

	150	150	530
--	-----	-----	-----

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma	7 300	500	500
Lyhytaikainen vieras pääoma	35 921	39 541	37 718
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	43 221	40 041	38 218
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	159 200	158 500	152 556

Omavaraisuusaste	80,9 %	84,2 %	86,7 %
------------------	--------	--------	--------

RAHOITUSSUUNNITELMA VUODELLE 2016

miljoonaa euroa

	Toteutunut v. 2014	Arvio v. 2015	Talouсарvio v. 2016
VARAINHANKINTA			
Varsinaisen toiminnan tulot	180,0	176,2	166,2
Varsinaisen toiminnan menot	177,8	175,6	174,2
Varsinaisen toiminnan toimintajäämä	2,1	0,6	-8,0
VARAINHANKINTA			
Varainhankinnan tuotot*	0,0	0,0	0,5
Varainhankinnan kulut	0,0	0,0	0,0
+ Poistot	2,5	2,4	3,0
TOIMINTAJÄÄMÄ	4,6	3,0	-4,5
LIKEPÄÄOMAN MUUTOKSET			
Myyntisaamisten muutos (- kasvua /+ väh.)	0,9	-0,1	0,6
Varaston muutos (- kasvua /+ väh.)	0,0	0,0	0,0
Ostovelkojen muutos (+ kasvua /- väh.)	-1,0	-0,1	0,0
Muun liikepääoman muutos (+ kasvua /- väh.)	0,2	3,1	-5,2
KÄYTTÖJÄÄMÄ	4,7	5,8	-9,2
INVESTOINNIT	-2,5	-2,2	-13,3
RAHOITUSTUOTOT (netto)	4,2	3,0	3,0
VEROT	0,0	0,0	0,0
PÄÄOMAN LISÄYS	0,0	0,0	0,0
Peruspääoman lisäys	0,0	0,0	0,0
Sidotun rahaston lisäys (varainhankinta)		0,9	2,0
Toimintapääoman lisäys	0,0	0,0	0,0
RAHOITUSJÄÄMÄ	6,4	7,5	-17,5
VIERAAN PÄÄOMAN MUUTOS			
Pitkäaik. korollisen vieraan pääoman muutos	-0,5	0,0	7,0
Lyhytaik. korollisen vieraan pääoman muutos	1,0	0,0	0,0
LIKVIDIEN VAROJEN MUUTOS	6,9	7,5	-10,5
Likvidit varat vuoden alussa	75,1	82,0	89,5
Omakatteisten rahastojen varat	1,6	1,7	1,7
LIKVIDIT VARAT VUODEN LOPUSSA	83,6	91,2	80,7

* Varainhankinnan tuotot siltä osin kuin niitä ei ole siirretty rahastoon

Yksiköille budjetoitu rahoitus 2015 ja 2016

Tulosyksikkö	2015				2016			
	Perusrahoitus budjetoitu 1000 e	Täydentävä rahoitus, budjetoitu 1000 e	Budjetoitu rahoitus yhteensä 1000 e	Budjetoitu, täydentävän rahoituksen osuus kokonais- rahoituksesta %	Perusrahoitus alustava budjetti 1000 e	Täydentävä rahoitus alustava budjetti 1000 e	Budjetoitu rahoitus yhteensä 1000 e	Budjetoitu, täydentävän rahoituksen osuus kokonais- rahoituksesta %
Biolääketieteellisen teknologian yksikkö	7 443	9 940	17 383	57 %	7 263	9 078	16 341	56 %
Informaatiotieteiden yksikkö	10 159	3 642	13 801	26 %	9 752	2 708	12 460	22 %
Johtamiskorkeakoulu	16 714	5 923	22 637	26 %	16 635	6 553	23 188	28 %
Kasvatustieteiden yksikkö <i>josta normaalkoulu</i>	15 761 6 460	6 795 4 834	22 556 11 294	30 % 57 %	15 147 6 239	6 890 5 053	22 037 11 292	31 % 56 %
Kieli- käännös ja kirjallisuustieteiden yksi	9 658	884	10 542	8 %	9 319	1 144	10 463	11 %
Lääketieteen yksikkö	16 129	12 397	28 526	43 %	15 769	12 735	28 504	45 %
Viestinnän, median ja teatterin yksikkö	7 393	2 128	9 521	22 %	7 134	2 359	9 493	25 %
Terveystieteiden yksikkö	6 237	2 965	9 202	32 %	6 255	2 674	8 928	30 %
Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö	16 030	7 291	23 321	31 %	15 887	8 143	24 030	34 %
Tietoarkisto	1 107	957	2 064	46 %	1 077	643	1 720	37 %
Päättöyksiköt yhteensä	106 630	52 922	159 553	33 %	104 238	52 927	157 164	34 %
Kielikeskus	2 676	20	2 696	1 %	2 597	19	2 616	1 %
Kirjasto	6 838	1 176	8 013	15 %	6 407	1 322	7 729	17 %
Laboratoriopalvelut					350	81	431	19 %
Yliopistopalvelut	20 832	20 832	41 664	50 %	20 436	1 726	22 162	8 %
<i>josta Seinäjoen yliopistokeskus</i>	733	358	1 091	33 %	704	332	1 036	32 %
Yliopiston yhteiset kustannukset	9 800	1 945	11 745	17 %	11 100	1 925	13 025	15 %
Tukipalvelut, käytettävissä	40 146	23 973	64 119	37 %	40 890	5 074	45 964	11 %
Tukipalveluiden vyörytys	-36 350		-36 350		-35 921		-35 921	
Tukipalvelut, tuloutus	3 796		3 796		4 969		4 969	
Yhteensä	110 426	76 895	187 321	41 %	109 207	58 000	167 207	35 %
Myöhemmin jaettavat erät	7 910		7 910		7 005		0	
Yliopisto yhteensä	118 336	76 895	195 231	39 %	116 212	58 000	167 207	35 %